

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Методичні рекомендації до самостійної роботи
для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та
архівна справа», ОС «Бакалавр»

Мукачево, 2021

УДК 011/016(072)(075.8)
Б 59

*Розглянуто та рекомендовано Науково-методичною радою
Мукачівського державного університету
Протокол №8 від 18 лютого 2021р.*

*Розглянуто та рекомендовано до друку кафедрою філологічних
дисциплін і соціальних комунікацій,
Протокол № 12 від 25 січня 2021р.*

Рецензент:

Укладач: Мовчан К.М.– старший викладач кафедри філологічних дисциплін і соціальних комунікацій

Б 59

Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», ОС «Бакалавр»/укл. К.М. Мовчан. – Мукачево: РВЦ МДУ, 2021. – 68с.

Методичні рекомендації створені з метою надання методичної допомоги щодо організації і проведення самостійної роботи студентів для закріплення теоретичного матеріалу. Методичні матеріали містять завдання, тести, перелік тем для самостійного вивчення, список рекомендованих джерел.

Методичні вказівки адресовано викладачам та студентам спеціальності «Інформаційна, бібліотечна, архівна справа».

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
Тема 1. Термінологічні аспекти організації бібліографічної діяльності.....	6
Тема 2. Сутність поняття «Бібліографія». Зародження бібліографічної діяльності.....	7
Тема 3. Бібліографічна діяльність як сукупність бібліографічних процесів.....	8
Тема 4. Бібліографічний пошук як вихідна основа всіх бібліографічних процесів	9
Тема 5. Бібліографічний відбір.....	10
Тема 6. Професіограма бібліографа.....	11
Тема 7. Довідково-пошукова система бібліотеки – основна база бібліографічної діяльності.....	13
Тема 8. Бібліографічне обслуговування.....	14
Тема 9. Бібліографічне інформування користувачів.....	15
Тема 10. Бібліографічний відділ- центр бібліографічної служби бібліотеки.....	17
Тема 11. Бібліографічна характеристика. Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики.....	18
Тема 12. Бібліографічна предметизація.....	20
Тема 13. Бібліографічне групування.....	20
Тема 14. Складання допоміжних показників до бібліографічного посібника.....	22
Тема 15. Види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.	
Тема 16. Бібліографічні довідки.....	23
Тема 17. Бібліографічне інформування споживачів.	
Тема 18. Види бібліографічного інформування.....	25
Тема 19. Методи бібліографічного інформування.	27
Тема 20. Методи масового бібліографічного інформування.....	27
Питання для підсумкового контролю знань.....	29
Питання для модульного та підсумкового контролю.....	31
Інформаційні ресурси.....	41
Глосарій.....	42
Рекомендовані джерела.....	61
Список використаних джерел.....	66

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до Державного освітнього стандарту вищої професійної освіти курс «Бібліографічна діяльність» відноситься до загально професійних навчальних дисциплін за напрямом 029 «Інформаційна, бібліотечна, архівна справа».

Мета дисципліни – дати студентам знання щодо сутності бібліографічної діяльності, її компонентної структури, організаційних та методичних засад бібліографування як процесу виробництва бібліографічної інформації та особливостей бібліографічного обслуговування як процесу поширення бібліографічної інформації з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності.

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу і одним із засобів опанування навчального матеріалу дисципліни «Бібліографічна діяльність» у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення даної дисципліни. Її зміст визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь і навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Самостійна робота визначається готовністю студентів до самовдосконалення, пошуку нового, до формування інформаційної культури у студентів, що є основою самостійного пошуку, відбору та обробки документів.

Для організації та проведення, поглибленого розкриття та вивчення його теми, ефективної самостійної роботи студентів, у методичних рекомендаціях подані додаткові матеріали для самостійної роботи студентів.

Самостійна та індивідуальна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення даної дисципліни. Її зміст визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи: підготовка до аудиторних занять (лекцій, семінарських); самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом; анотування рекомендованої літератури; формулювання висновків і підсумків; відповіді на запитання і самостійне формулювання запитань до навчальної теми; створення презентації.

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати**:

- теоретичні та методологічні основи бібліографічної діяльності;
- основні процеси бібліографічної діяльності, їх змістову характеристику;

- структуру довідково-пошукового апарату бібліотек;
- технології довідково-бібліографічного та інформаційно-бібліографічного обслуговування;
- систему бібліографічних посібників, як складову бібліографічних ресурсів;
- загальну методику підготовки бібліографічної продукції;
- основи організації бібліографічної діяльності установ, що займаються формуванням системи бібліографічних ресурсів.

На основі отриманих знань студент повинен **вміти**:

- проводити роботу з організації та ведення каталогів та бібліографічних картотек;
- визначати функції, завдання, склад довідково-пошукової системи бібліотеки;
- проводити довідково-бібліографічне обслуговування користувачів;
- проводити бібліографічне інформування різних груп читачів;
- проводити бібліографічне інформування різних груп читачів;
- організовувати та проводити бібліографічне навчання читачів, визначати його ефективність;
- складати бібліографічні покажчики різних жанрів, видів, електронні бібліографічні ресурси;
- характеризувати діяльність бібліографічних служб бібліотек різних типів.

Тема 1. Термінологічні аспекти організації бібліографічної діяльності

План

1. Визначення та зміст поняття «бібліографічна діяльність».
2. Історичний розвиток та сучасні трактування терміну «бібліографічна діяльність».
3. Завдання та основні принципи бібліографічної діяльності.
4. Термінологічне визначення понять «бібліографування», «бібліографічне обслуговування», «бібліографічний посібник», «бібліографічне навчання».

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Проведіть інформаційний пошук визначення термінів у державних стандартах, термінологічних словниках: «бібліографія», «бібліограф», «бібліографічна продукція», «бібліографічна діяльність», «бібліографічне обслуговування». Результат запишіть в таблицю

<i>термін</i>	<i>документ</i>	<i>визначення</i>

2. Проаналізуйте основні етапи історичного розвитку та сучасні трактування терміну.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Бібліотекарем Олександрійської бібліотеки Каллімахом. була складена найбільш відома бібліографічна праця давнини. Вона має назву:

а) "Таблиці тих, хто прославився в усіх науках і мистецтвах, а також того, що ними написано";

б) "Про життя, вчення та вислови славетних філософів";

в) "Природна історія".

2. "Ізборник Святослава" надруковано в:

а) 1074р.;

б) 1504р.;

в) 1013р.

3. Перша друкована книга Івана Федорова вийшла:

а) 1564р.;

б) 1754р.;

в) 1580р.

4. Найбільш відома бібліографічна праця давнини була складена бібліотекарем:

а) Олександрійської бібліотеки Каллімахом;

б) Марк Теренцій Варрон;

в) Корнелій Непот.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічна діяльність: курс лекцій /укл. К.М. Мовчан.– Мукачєво: РВЦ МДУ, 2020.– 54с.

2. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.

3. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилання: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачєво : НБ МДУ, 2017. – 55 с.

4. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.

5. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
6. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
7. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
8. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

Тема 2. Сутність поняття «Бібліографія». Зародження бібліографічної діяльності.

План

1. Сутність поняття «бібліографія».
2. Зародження бібліографічної діяльності.
3. Система, види і завдання сучасної бібліографії

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Розкрийте суть поняття «Бібліографія».
2. Зробіть хронологічну таблицю зародження бібліографічної діяльності.
3. Запишіть в таблицю трактування науковцями «бібліографії» у ХХ столітті.

Науковець	Трактування

Тести для підготовки до підсумкового контролю

- 1. В якому нормативному документі вперше закріплено значення «бібліографія»:**
 - а) ГОСТ 16448–70 "Библиография. Термины и определения";
 - б) ГОСТ 7.0–77. Библиография. Термины и определения";
 - в) ГОСТ 7.0–84. Библиографическая деятельность. Основные термины и определения".
- 2. Державний стандарт України "ДСТУ 2392—94. «Інформація та документація. Базові поняття» був затверджений та опублікований в Україні у:**
 - а) 1994 р.;
 - б) 1991р.;
 - в) 1998р.

Список рекомендованих джерел

1. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
2. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
3. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.

4. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

5. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

6. Бібліографічна діяльність: курс лекцій /укл. К.М. Мовчан.– Мукачево: РВЦ МДУ, 2020.– 54с.

7. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>

8. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>

9. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

10. Інституційний репозитарій МДУ.– Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/>

Тема 3. Бібліографічна діяльність як сукупність бібліографічних процесів

План

1. Компонентна структура бібліографічної діяльності у роботах науковців.
2. Співвідношення понять «бібліографічна діяльність» і «бібліографічна робота» і «робота бібліографа».
3. Понятійний апарат бібліографічної діяльності у наукових дослідженнях українських вчених.
4. Суб'єкти та об'єкти бібліографічної діяльності.
5. Бібліограф як суб'єкт практичної бібліографічної діяльності.
6. Професія бібліографа в історичній ретроспективі.
7. Користувач як суб'єкт бібліографічної діяльності.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Охарактеризуйте компонентну структуру практичної бібліографічної діяльності: її процеси.
2. Назвіть методи бібліографування.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

- 1. Об'єктом бібліографії є:**
 - а) книга;
 - б) бібліотека;
 - в) картотека.
- 2. Суб'єктом бібліографічної діяльності є:**
 - а) бібліограф;
 - б) бібліотекар;
 - в) читач.
- 3. Об'єктом бібліографічної інформації :**
 - а) книга;
 - б) бібліотекар;
 - в) читач.
- 4. Практична бібліографічна діяльність поділяється на:**
 - а) бібліографування та бібліографічне обслуговування;
 - б) комплектування;

в) індексацію.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічна діяльність: курс лекцій /укл. К.М. Мовчан.– Мукачево: РВЦ МДУ, 2020.– 54с.
2. Світельник, І. Інформаційна культура студента : навчальний посібник. Реком. МОН молодьспорт України / І. Світельник. – К. : Кондор, 2012. – 182 с.
3. Шаравара, Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навчальний посібник для аспірантів / Т. О. Шаравара. – К. : Ліра-К, 2016. – 256 с.
4. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
5. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
6. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
7. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
8. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
9. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
10. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.urau.ua/bdi/issue/archive>
11. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>
12. Інституційний репозитарій МДУ.– Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/>

Тема 4. Бібліографічний пошук як вихідна основа всіх бібліографічних процесів

План

1. Бібліографічний пошук як різновид документального та інформаційного пошуку.
2. Документальний пошук.
3. Бібліографічний пошук.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Що таке "бібліографічний пошук"? Як це поняття пов'язане із документальним та інформаційним пошуком?
2. Покажіть співвідношення між поняттями "інформаційна потреба", "інформаційний інтерес" та "інформаційний запит".

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Бібліографічний пошук є різновидом:

- а) документального та інформаційного пошуку;
- б) документного пошуку;

в) інформаційного пошуку.

2. Небібліографічний документальний пошук здійснюється:

- а) коли він ведеться серед самих документів на книжковій полиці чи на прилавку;
- б) коли відбувається в каталозі;
- в) коли здійснюється на бібліотечній полиці.

3. Документальний пошук – це пошук документа:

- а) в якому міститься потрібна інформація ;
- б) це пошук інформації, що має певний тематичний зміст;
- в) це суб'єктивне формулювання інформаційного інтересу.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічна діяльність: курс лекцій /укл. К.М. Мовчан.– Мукачєво: РВЦ МДУ, 2020.– 54с.
2. Світельник, І. Інформаційна культура студента : навчальний посібник. Реком. МОН молодьспорт України / І. Світельник. – К. : Кондор, 2012. – 182 с.
3. Шаравара, Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навчальний посібник для аспірантів / Т. О. Шаравара. – К. : Ліра-К, 2016. – 256 с.
4. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
5. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
6. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
7. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачєво : МДУ, 2020. – 22 с.
8. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачєво : МДУ, 2020. – 22 с.
9. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
10. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
11. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>
12. Інституційний репозитарій МДУ.– Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/>

Тема 5. Бібліографічний відбір

План

1. Змістові критерії бібліографічного відбору.
2. Формальні критерії бібліографічного відбору.
3. Види видань.
4. Типи видань.
5. Споживач інформації як суб'єкт бібліографічної діяльності.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Перерахуйте Формальні критерії бібліографічного відбору. Охарактеризуйте.

2. Які види видань Ви знаєте?
3. Хто є споживачем інформації в бібліографічній діяльності.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Критерії бібліографічного відбору документів до бібліографічного покажчика можуть бути:

- а) формальними та оперативними;
- б) змістовими та формальними;
- в) оперативними і формальними.

2. Критерії бібліографічного відбору можуть бути:

- а) змістові і формальні;
- б) умовні;
- в) формальні.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічна діяльність: курс лекцій /укл. К.М. Мовчан.– Мукачєво: РВЦ МДУ, 2020.– 54с.
2. Світельник, І. Інформаційна культура студента : навчальний посібник. Реком. МОН молодьспорт України / І. Світельник. – К. : Кондор, 2012. – 182 с.
3. Шаравара, Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навчальний посібник для аспірантів / Т. О. Шаравара. – К. : Ліра-К, 2016. – 256 с.
4. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
5. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
6. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
7. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачєво : МДУ, 2020. – 22 с.
8. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачєво : МДУ, 2020. – 22 с.
9. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
10. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
11. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>
12. Інституційний репозитарій МДУ.– Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/>

Тема 6. Професіограма бібліографа

План

- 1.Професійні риси, знання, уміння та навички.
- 2.Функції бібліографа як суб'єкта бібліографічної діяльності.
- 3.Наукові дослідження професії бібліографа у сучасному бібліографознавстві

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Сучасна професіограма бібліографа.

2. Охарактеризуй сучасного бібліотекаря.
3. soft skills в професійній підготовці майбутніх бібліотекарів.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Визначення «бібліограф» у розумінні «переписувача книг» з`явилося:

- а) у Стародавній Греції ще у 5 ст. до н.е.;
- б) у 17 столітті;
- в) у XX ст.

2. «Розправу про науку бібліографію та обов`язки бібліографа» опублікував:

- а) Жан Франсуа Не де Ле Рошель;
- б) І Моргенштейн;
- в) О. Коршунов.

3. Професійних ознак (тобто це вже посада і оплачувана) бібліографічна діяльність набула:

- а) з другої половини XIX ст.;
- б) у XX ст.;
- в) в кінці XIX ст.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічна діяльність: курс лекцій /укл. К.М. Мовчан.– Мукачево: РВЦ МДУ, 2020.– 54с.
2. Світельник, І. Інформаційна культура студента : навчальний посібник. Реком. МОН молодьспорт України / І. Світельник. – К. : Кондор, 2012. – 182 с.
3. Шаравара, Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навчальний посібник для аспірантів / Т. О. Шаравара. – К. : Ліра-К, 2016. – 256 с.
4. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
5. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
6. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
7. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
8. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
9. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
10. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
11. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>
12. Інституційний репозитарій МДУ.– Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/>

Тема 7. Довідково-пошукова система бібліотеки – основна база бібліографічної діяльності

План

1. Довідково-пошукова система бібліотеки – структура, характеристика складових.
2. Каталог як джерело бібліографічної інформації.
3. Види каталогів та їх призначення.
4. Алфавітний, систематичний та предметний каталоги як складові частини ДПА бібліотеки.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Що означають поняття: інформаційно-пошукова система, пошуковий образ документа, пошуковий образ запиту, пошуковий припис?
4. Завдання довідково-пошукової системи бібліотеки та загальні вимоги до неї.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1 Перший зведений каталог книг, поданих до продажу з'явився:

- а) у 1564 р. на Франкфуртському ярмарку;
- б) у 1978 р. у Єгипті;
- в) у 1734р. в Україні.

2. Видатною пам'яткою слов'яно-російської бібліографії є:

- а) покажчик "Оглавление книг, кто их сложил";
- б) "Перелік славетних письменників Великої Британії ...";
- в) "Книжка собрание вещей нужнейших...".

3. Назва каталогу, який вперше в історії вітчизняної бібліографії містить описи друкованих книг:

- а) Каталог бібліотеки великого князя Литовського Сигизмунда Старого;
- б) Каталог бібліотеки Львівського університету;
- в) каталог бібліотеки Київського університету.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилення: особливості застосування при написанні наукових робіт: методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево: НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації: практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К.: Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів: методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К.: Книжна палата України, 2015. – 36 с.
5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків: Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К.: Кондор, 2004. – 216 с.

8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.

9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>

12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>

13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 8. Бібліографічне обслуговування.

План

1. Довідково-бібліографічне обслуговування.
2. Поняття «бібліографічний запит», «бібліографічна довідка», «бібліографічна консультація».
3. Види бібліографічних довідок.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

- 1.Завдання та основні принципи довідково-бібліографічного обслуговування.
- 2.Дистанційне бібліографічне обслуговування.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Дослідженню довідково-бібліографічного обслуговування присвячено наукові праці:
 - а)Г.Г. Швецової-Водки;
 - б) В.М. Геращенко;
 - в) Б.Т. Добко.
2. Терміну «бібліографічне обслуговування» відповідає визначення:
 - а) процеси доведення бібліографічної інформації до споживачів;
 - б) діяльність бібліографа зі створення бібліографічних документів;
 - в) фіксація та збереження бібліографічної інформації.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилання: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево : НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.

5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 9. Бібліографічне інформування користувачів

План

1. Види бібліографічного інформування.
2. Ефективність інформаційно-бібліографічної діяльності.
3. Рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
4. Зміст і форми бібліографічного навчання для різних груп користувачів.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Перерахуйте масові форми бібліографічного інформування
2. Диференційоване бібліографічне інформування.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. До кола основних джерел для виявлення бібліографічної інформації відносимо:
 - а) бібліотечні каталоги і картотеки, посібники поточної державної бібліографії;
 - б) періодичні та продовжувані видання;
 - в) галузеві бібліографічні посібники.
2. Чи може бібліотекар-бібліограф організувати бібліографічне інформування споживачів без попереднього вивчення їхніх інформаційних запитів?
 - а) так;
 - б) ні.
3. Як називається систематичне забезпечення споживачів бібліографічною інформацією відповідно до їхніх довготривалих або постійнодіючих запитів та (або) без запитів, згідно із інформаційними потребами споживачів?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) довідково-бібліографічне обслуговування;

- в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
4. Які є види бібліографічного інформування споживачів?
- а) індивідуальне;
 - б) групове;
 - в) масове;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
5. Який вид бібліографічного інформування споживачів відноситься до недиференційованих?
- а) індивідуальне;
 - б) групове;
 - в) масове;**
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилення: особливості застосування при написанні наукових робіт: методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево: НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації: практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К.: Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів: методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К.: Книжна палата України, 2015. – 36 с.
5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків: Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К.: Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність: практикум / Г. Є. Шипота. – К.: Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево: МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст]: методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево: МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ. – Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 10. Бібліографічний відділ- центр бібліографічної служби бібліотеки

План

- 1.Завдання, структура та функції бібліографічного відділу в бібліотеках різних типів.
- 2.Характеристика бібліографічної служби національних бібліотек України.
- 3.Функціональні завдання бібліографічної служби із розвитку системи бібліографічних ресурсів.
- 4.Види бібліографічних посібників.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Завдання і функції бібліографічних відділів міських бібліотек.
2. Завдання і функції бібліографічних відділів наукових бібліотек вищих навчальних закладів.
3. Складання бібліографічних посібників – важливий напрямок у діяльності бібліотек. Перспективи розвитку системи бібліографічної продукції в Україні.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. До масових бібліотек належать:
 - а) обласні;
 - б)вузівські;
 - в) шкільні.
2. Бібліографічні посібники поділяються на:
 - а) рекомендаційні, сигнальні, хронологічні, систематичні;
 - б) допоміжні, предметні, систематичні;
 - в) пошукові, реєстраційні.
- 3.Чи можуть в одному бібліографічному посібнику бути застосовані різні способи бібліографічного групування?
 - а) так;
 - б) ні.
4. До якого методу бібліографування належить складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника?
 - а)бібліографічного виявлення;
 - б) бібліографічного відбору;
 - в) **бібліографічного групування;**
 - г) бібліографічної характеристики.
- 5.У чому відображається науково-дослідний характер роботи бібліографа?
 - а) у структурі бібліографічного посібника;
 - б) у методиці відбору документів;
 - в) у складі науково-довідкового апарату;
 - г) **всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилення: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево : НБ МДУ, 2017. – 55 с.

3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.
5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 11. Бібліографічна характеристика. Бібліографічний опис як спосіб бібліографічної характеристики. Бібліографування

План

1. Бібліографічна характеристика як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації.
2. Основна мета бібліографічної характеристики.
3. Способи бібліографічної характеристики: бібліографічний опис, анотація, реферат, рецензія, огляд.
4. Види бібліографічного опису.
5. Правила складання і вимоги до бібліографічного опису.
6. Методи бібліографічної характеристики: складання бібліографічного опису, анотування, реферування, рецензування, складання бібліографічного огляду

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Охарактеризуйте способи бібліографічної характеристики: бібліографічний опис, анотація, реферат, рецензія, огляд.
2. Назвіть нормативні документи, які регламентують опис документу.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Як називається складання бібліографічних записів на підставі бібліографічного аналізу (вивчення) документів (їх форми та змісту)?
 - а) бібліографічне виявлення;
 - б) бібліографічний відбір;
 - в) бібліографічне групування;
 - г) бібліографічна характеристика.**
2. Назвіть способи бібліографічної характеристики.
 - а) бібліографічний опис;
 - б) рецензія;
 - в) анотація;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
3. Назвіть способи бібліографічної характеристики.
 - а) бібліографічний опис;
 - б) рецензія;
 - в) анотація;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
4. Чи може бібліографічний опис бути пошуковим образом документа?
 - а) так;**
 - б) ні.
5. В якій бібліографічній довідці встановлюються та (або) уточнюються елементи бібліографічного опису документа, що були відсутні або перекручені у запиті споживача?
 - а) у тематичній;
 - б) в уточнювальній;**
 - в) в адресній;
 - г) у фактографічній.
6. Яка бібліографічна довідка видається споживачу у вигляді бібліографічного опису документа, що супроводжується шифром зберігання документа у фонді?
 - а) тематична;
 - б) уточнювальна;
 - в) адресна;**
 - г) фактографічна.
7. Який спосіб бібліографічної характеристики є обов'язковим для існування бібліографічної інформації у документальній формі?
 - а) реферат;
 - б) анотація;
 - в) бібліографічний опис**

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилення: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачєво : НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.

5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 12. Бібліографічна предметизація.

Тема 13. Бібліографічне групування.

План

- 1.Бібліографічна систематизація, технічне кодування документа для автоматизованих інформаційно-пошукових систем як окремі методи бібліографічної характеристики.
- 2.Бібліографічне групування як один з основних методів процесу підготовки бібліографічної інформації.
- 3.Мета бібліографічного групування.
- 4.Загальна характеристика способів бібліографічного групування.
- 5.Способи бібліографічного групування.
- 6.Особливості вибору способу бібліографічного групування.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

- 1.Охарактеризуйте способи бібліографічного групування.
2. Методи бібліографічної характеристики.
3. З якою метою здійснюється бібліографічне групування.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Метою якого методу бібліографування є упорядкування певної множини бібліографічних записів, полегшення орієнтування споживача серед них?
 - а) бібліографічного виявлення;

б) бібліографічного відбір;

в) бібліографічного групування;

г) бібліографічної характеристики.

2. Які є способи бібліографічного групування?

а) за змістом документів (змістові способи);

б) за формально-видавничими ознаками документів (формальні способи);

в) за змішаними ознаками (змістово-формальні способи);

г) всі відповіді правильні;

д) всі відповіді неправильні.

3. Які є способи бібліографічного групування за змістом документів?

а) систематичне;

б) тематичне; в) предметне;

г) всі відповіді правильні;

д) всі відповіді неправильні.

4. До якого способу бібліографічного групування відноситься географічне групування?

а) систематичного;

б) тематичного;

в) топографічного.

5. До якого методу бібліографування належить розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики?

а) бібліографічного виявлення;

б) бібліографічного відбору;

в) бібліографічного групування;

г) бібліографічної характеристики.

6. До якого методу бібліографування належить складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника?

а) бібліографічного виявлення;

б) бібліографічного відбору;

в) бібліографічного групування;

г) бібліографічної характеристики.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.

2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилання: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево : НБ МДУ, 2017. – 55 с.

3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.

4. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.

5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.

6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.

7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.

8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.urau.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 14. Складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника.

План

1. Поняття про допоміжні покажчики.
2. Види допоміжних покажчиків, які використовують ознаки змісту документів: систематичний, предметний, тематичний, географічний, персональний.
3. Види допоміжних покажчиків за формальними ознаками документів: авторський, покажчик назв, покажчик авторів та назв, покажчик колективів, хронологічний, топографічний, мовний, покажчик видавництв або друкарень, покажчик серій.
4. Види допоміжних покажчиків комплексного характеру: іменний, пермутаційний.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Які відмінності між систематичним, предметним, тематичним, географічним, персональним покажчиками.
2. Яку роль виконують допоміжні покажчики?

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. До якого методу бібліографування належить складання допоміжних покажчиків до бібліографічного посібника?
 - а) бібліографічного виявлення;
 - б) бібліографічного відбору;
 - в) бібліографічного групування;**
 - г) бібліографічної характеристики.
2. Які є види допоміжних покажчиків, що використовують ознаки змісту документів?
 - а) авторський, мовний, систематичний;
 - б) систематичний, персональний, хронологічний;
 - в) тематичний, географічний, персональний;**
 - г) географічний, систематичний, авторський;
 - д) всі відповіді неправильні.
3. Які є види допоміжних покажчиків за формальними ознаками документів?
 - а) авторський, мовний, топографічний;**
 - б) систематичний, персональний, хронологічний;
 - в) тематичний, географічний, персональний;
 - г) географічний, систематичний, авторський;

д) всі відповіді неправильні.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилання: особливості застосування при написанні наукових робіт: методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачєво : НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації: практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів: методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.
5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність: практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачєво : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст]: методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачєво : МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ. – Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 15. Види бібліографічного обслуговування: особливості, структура та форми.

Тема 16. Бібліографічні довідки.

План

1. Поняття про довідково-бібліографічне обслуговування.
2. Узагальнена структура процесу довідково-бібліографічного обслуговування.
3. Бібліографічні та фактографічні консультації.
4. Відмова бібліографа у відповідь на інформаційний запит.
5. Усні і письмові довідки.
6. Вивчення методики виконання бібліографічного пошуку в межах бібліографічної евристики.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Які є методи довідково-бібліографічного обслуговування.

2.Бібліографічні консультації: традиційні і онлайн.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Чи може бібліографічна продукція бути засобом бібліографічного обслуговування?
 - а) так;
 - б) ні.
2. Як називається процес доведення бібліографічної інформації до споживачів?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) бібліографічне обслуговування;**
 - в) бібліографування.
3. Чи є задоволення бібліографічних споживача кінцевою метою практичної бібліографічної діяльності?
 - а) так;
 - б) ні.
4. Чи може процес бібліографічного обслуговування включати одночасно й підготовку бібліографічної інформації?
 - а) так;
 - б) ні.
5. Коли видаються бібліографічні довідки?
 - а) у відповідь на разовий запит споживача;**
 - б) це порада щодо самостійного пошуку бібліографічної інформації споживачем.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилання: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево : НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.
5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 17. Бібліографічне інформування споживачів. Тема 18. Види бібліографічного інформування.

План

1. Поняття про бібліографічне інформування споживачів.
2. Характерні відмінності бібліографічного інформування.
3. Довготривалі або постійнодіючі інформаційні запити споживачів.
4. Активна роль бібліографа у бібліографічному інформуванні.
5. Узагальнена структура процесу бібліографічного інформування.
6. Наявність зворотного зв'язку як обов'язкова умова бібліографічного інформування. Індивідуальне, групове, масове.
7. Диференційоване і недиференційоване бібліографічне інформування.

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Які методи бібліографічного інформування ви спостерігали в бібліотеці. Охарактеризуйте.
2. Чим відрізняється диференційоване і недиференційоване бібліографічне інформування.

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Чи може бібліотекар-бібліограф організувати бібліографічне інформування споживачів без попереднього вивчення їхніх інформаційних запитів?
 - а) так;
 - б) ні.
2. Який вид бібліографічного обслуговування орієнтований на довготривалі або постійнодіючі інформаційні запити споживачів?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) довідково-бібліографічне обслуговування;
 - в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
3. Як називається систематичне забезпечення споживачів бібліографічною інформацією відповідно до їхніх довготривалих або постійнодіючих запитів та (або) без запитів, згідно із інформаційними потребами споживачів?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) довідково-бібліографічне обслуговування;
 - в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
4. Які є види бібліографічного інформування споживачів?
 - а) індивідуальне;
 - б) групове;
 - в) масове;
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.
5. Який вид бібліографічного інформування споживачів відноситься до недиференційованих?
 - а) індивідуальне;

- б) групове;
- в) масове;**
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

6. До яких видів виконання бібліографічного інформування споживачів відноситься система вибіркового розповсюдження інформації?

- а) диференційовані;**
 - б) недиференційовані.
7. Які є методи масового бібліографічного інформування споживачів?
- а) бібліографічні картотеки;
 - б) виставки-перегляди;
 - в) бібліографічні повідомлення в ЗМІ;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.

Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилення: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево : НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.
5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Тема 19. Методи бібліографічного інформування. Тема 20. Методи масового бібліографічного інформування.

План

1. Система вибіркового розповсюдження інформації (ВРІ).
2. Різні форми та жанри бібліографічних посібників як методи групового бібліографічного інформування.
3. «Дні спеціаліста» як комплексна форма диференційованого бібліографічного інформування споживачів.
4. Бібліографічні бюлетені, списки, покажчики; бібліографічні картотеки; виставки-перегляди; усні бібліографічні огляди; плакати, що містять бібліографічну інформацію; бібліографічні повідомлення в ЗМІ.
5. «День інформації» як комплексна форма масового бібліографічного інформування споживачів

Завдання для опанування теоретичним матеріалом

1. Які бібліографічні посібники ви знаєте. Охарактеризуйте.
2. Яку роль виконують «Дні інформації».

Тести для підготовки до підсумкового контролю

1. Які є види бібліографічного інформування споживачів?
а) індивідуальне;
б) групове; в) масове;
г) всі відповіді правильні;
д) всі відповіді неправильні.
2. Який вид бібліографічного інформування споживачів відноситься до недиференційованих?
а) індивідуальне;
б) групове;
в) масове;
г) всі відповіді правильні; д) всі відповіді неправильні.
3. До яких видів виконання бібліографічного інформування споживачів відноситься система вибіркового розповсюдження інформації?
а) диференційовані;
б) недиференційовані.
4. Які є методи масового бібліографічного інформування споживачів?
а) бібліографічні картотеки;
б) виставки-перегляди;
в) бібліографічні повідомлення в ЗМІ;
г) всі відповіді правильні;
д) всі відповіді неправильні.
5. До якого виду бібліографічного інформування споживачів відноситься така комплексна форма, як «День спеціаліста»?
а) до диференційованих видів;
б) до недиференційованих видів.
6. До якого виду бібліографічного інформування споживачів відноситься така комплексна форма, як «День інформації»?
а) до диференційованих видів;
б) до недиференційованих видів.
7. Назвіть основні види масового бібліографічного інформування.
а) день інформації, картотека новинок, виставка нових книг, усний бібліографічний огляд нових надходжень;
б) день спеціаліста, групова бесіда, груповий бібліографічний огляд;
в) індивідуальна бесіда, картотека індивідуального бібліографічного інформування, довідкова картотека;
г) бібліографічне спілкування, виконання бібліографічних довідок, індивідуальне

інформування.

. Список рекомендованих джерел

1. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.
2. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилення: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево : НБ МДУ, 2017. – 55 с.
3. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.
4. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.
5. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.
6. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.
7. Швецова-Водка, Г. М. Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.
8. Шипота, Г. Є. Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.
9. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
10. Інформаційна грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.
11. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.urau.ua/bdi/issue/archive>
13. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

Питання для самостійної роботи.

1. Характеристика термінологічної системи дисципліни «Бібліографічна діяльність».
2. Бібліографічна діяльність Наукової бібліотеки імені В.І. Вернадського.
3. Довідково-бібліографічне обслуговування користувачів.
4. Диференційоване бібліографічне інформування.
5. Система бібліографічних видань.
6. Управління бібліографічною діяльністю бібліотек.
7. Бібліографічна служба наукових бібліотек.
8. Каталог як джерела бібліографічної інформації. Види каталогів та їх призначення.
9. Організація рекомендаційно-бібліографічної діяльності.
10. Бібліографічна діяльність науково-технічних бібліотек: особливості, характеристика.
11. Складання бібліографічних посібників – важливий напрямок у діяльності бібліотек. Перспективи розвитку системи бібліографічної продукції в Україні.
12. Структура довідково-бібліографічного апарату бібліотек різних типів.
13. Завдання довідково-пошукової системи бібліотеки та загальні вимоги до неї.
14. Загальна характеристика основних процесів бібліографічної діяльності.
15. Ефективність бібліографічного пошуку.
16. Сутність та основні принципи і методи управління бібліографічною діяльністю бібліотек.
17. Об`єкти та суб`єкти бібліографічної діяльності, їх характеристика.
18. Комплексні форми бібліографічного інформування.
19. Бібліографічне навчання користувачів.
20. Загальна методика укладання бібліографічних посібників.
21. Бібліографічні посібники- важлива частина інформаційних ресурсів бібліотеки.
22. Менеджмент бібліографічною справою.
23. Бібліографічний пошук як вихідна основа всіх бібліографічних процесів.
24. Знання, вміння та навички бібліографа – сучасні вимоги.
25. Порівняльна характеристика термінів «бібліографічне інформування» і «бібліографічне обслуговування».
26. Бібліографічне навчання користувачів бібліотеки.
27. Завдання та основні принципи довідково-бібліографічного обслуговування.
28. Перспективи розвитку бібліографічної діяльності в умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.
29. Рекомендаційно-бібліографічна діяльність в Україні: історія, сучасний стан, перспективи розвитку.
30. Загальна методика надання бібліографічних послуг.
31. Бібліографічна діяльність- одна з основних функцій бібліотек різних типів.
32. Термінологічні аспекти організації бібліографічної діяльності.
33. Сучасна організація управління бібліографічною діяльністю бібліотеки.
34. Довідкові видання, як необхідна складова довідково-бібліографічного апарату бібліотеки.
35. Довідково-бібліографічне обслуговування – зміна парадигми в умовах інформаційно-комп`ютерних технологій. Сучасні технології довідково-

- бібліографічного пошуку.
36. Бібліографічне навчання співробітників бібліотеки: форми, методика організації і проведення.
 37. Індивідуальне інформування користувачів бібліотеки.
 38. Словники як особлива група довідкових видань. Види словників. Інші види довідкових видань/ путівники, календарі.
 39. Фонд виконаних бібліографічних довідок, його призначення та організація.
 40. Завдання та основні принципи бібліографічного навчання.
 41. Сутність та основні принципи і методи управління бібліографічною діяльністю бібліотеки.
 42. Функціональне призначення бібліографічних посібників.
 43. Повнота і точність бібліографічного пошуку як основа ефективної бібліографічної діяльності.
 44. Фонд виконаних бібліографічних довідок, його призначення та організація.
 45. Загальна характеристика методики укладання науково-допоміжних бібліографічних посібників.
 46. Поточні та перспективні бібліографічні посібники.
 47. Бібліографічні посібники: загальна характеристика методики укладання.
 48. Довідково-пошукова система бібліотеки- основна база бібліографічної діяльності .
 49. Загальна характеристика основних видів бібліографічного обслуговування.
 50. Завдання довідково-пошукової системи бібліотеки та загальні вимоги до неї.
 51. Пошукові можливості енциклопедичних видань. Енциклопедії та видання енциклопедичного характеру, їх види.
 52. Сучасні масові форми бібліографічного інформування користувачів.
 53. Пошукові можливості довідкових видань
 54. Дистанційне бібліографічне обслуговування.
 55. Довідники, їх класифікація за призначенням та змістом.
 56. Сучасна професіограма бібліографа.
 57. Краєзнавчі та краєзнавчі рекомендаційні посібники, їх зміст та призначення.
 58. Призначення систематичної картотеки статей. Методика її складання та ведення.
 59. Завдання та функції бібліографічних відділів наукових бібліотек вищих навчальних закладів.
 60. Краєзнавча картотека як різновид тематичної картотеки.
 61. Анутовання як один із способів характеристики документів в рекомендаційних та науково-допоміжних бібліографічних посібниках.

Питання для модульного та підсумкового контролю

Змістовий модуль I

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Як називається процес підготовки (створення, виробництва) бібліографічної інформації?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) бібліографічне обслуговування;
 - в) бібліографування.**
2. Як називається сукупність процесів виробництва та поширення бібліографічної інформації?
 - а) практична бібліографічна діяльність;**
 - б) теорія бібліографії;
 - в) методологія бібліографії.
3. Як називається процес доведення бібліографічної інформації до споживачів?
 - а) бібліографічне інформування;
 - б) бібліографічне обслуговування;**
 - в) бібліографування.
4. Чи є задоволення бібліографічних споживача кінцевою метою практичної бібліографічної діяльності?
 - а) так;**
 - б) ні.
5. Чи може процес бібліографічного обслуговування включати одночасно й підготовку бібліографічної інформації?
 - а) так;**
 - б) ні.
6. Що є засобом практичної бібліографічної діяльності?
 - а) методи бібліографування й бібліографічного обслуговування;
 - б) канали виробництва та доведення бібліографічної інформації до споживачів;
 - в) технічні засоби і бібліографічна продукція;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
7. Чи може бібліографічна продукція бути засобом практичної бібліографічної діяльності?
 - а) так;**
 - б) ні.
8. Чи може бібліографічна продукція бути засобом бібліографічного обслуговування?
 - а) так;**
 - б) ні.
9. У яких напрямках виявляється результат бібліографічної діяльності?
 - а) у створенні бібліографічної продукції як безпосереднього результату бібліографування;
 - б) у задоволенні документально-бібліографічних потреб споживачів інформації;
 - в) у передаванні бібліографічної інформації споживачам;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні
1. У який період практична бібліографічна діяльність стає професійною?
 - а) у другій половині XVIII ст.;

- б) у першій половині XIX ст.;
 - в) у другій половині XIX ст.;**
 - г) у першій половині XX ст.;
 - д) у другій половині XX ст.
2. Суб'єктом якого виду діяльності є бібліограф?
 - а) науково - дослідної діяльності;
 - б) практичної бібліографічної діяльності;**
 - в) педагогічної діяльності;
 - г) управлінської діяльності.
 3. Суб'єктом якого виду діяльності є бібліографознавець?
 - а) науково-дослідної діяльності;**
 - б) практичної бібліографічної діяльності;
 - в) педагогічної діяльності;
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.
 4. У чому відображається науково-дослідний характер роботи бібліографа?
 - а) у структурі бібліографічного посібника;
 - б) у методиці відбору документів;
 - в) у складі науково-довідкового апарату;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
 5. Чи може споживач інформації бути суб'єктом бібліографічної діяльності?
 - а) так;**
 - б) ні.
 6. Чи може споживач інформації бути об'єктом бібліографічної діяльності?
 - а) так;**
 - б) ні.
 7. Що є об'єктом науково-дослідної бібліографічної діяльності?
 - а) бібліографознавець;
 - б) практична бібліографічна діяльність;**
 - в) бібліограф;
 - г) всі відповіді правильні; д) всі відповіді неправильні.
 8. Що є об'єктом педагогічної бібліографічної діяльності?
 - а) бібліографознавець;
 - б) споживачі;**
 - в) бібліограф;
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.
 9. Які види бібліографічної діяльності є інституційними?
 - а) науково-допоміжна;
 - б) книготорговельна;**
 - в) професійна;
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.
 10. Як називається вид пошуку документа, в якому міститься потрібна інформація, за джерелами бібліографічної інформації без безпосереднього звертання до документа?
 - а) документальний пошук;
 - б) бібліографічний пошук;**
 - в) недокументальний пошук;
 - г) фактографічний пошук.
 11. Як називається усвідомлення споживачем необхідності вивчення комплексу даних, що доповнюють початкові знання, через які суб'єкт інформаційної взаємодії вирішує об'єктивну проблему, що виникла перед ним у процесі взаємодії з навколишньою дійсністю і розв'язання якої пов'язано з підтримкою його діяльності в усвідомлений проміжок часу на оптимальному рівні?
 - а) інформаційний запит;

- б) інформаційна потреба;**
в) інформаційний попит.
12. Як називається усвідомлена споживачем інформаційна потреба, форма її активного прояву?
а) інформаційний запит;
б) інформаційний інтерес;
в) інформаційний попит.
13. Як називається суб'єктивне формулювання інформаційного інтересу, або опосередкований прояв інформаційної потреби, її умовне позначення?
а) інформаційний запит;
б) інформаційна вимога;
в) інформаційний попит.
14. Коли було вперше введено до наукового і практичного обігу термін «інформаційний пошук»?
а) 1848 р.;
б) 1948 р.;
в) 1994 р.
15. Як називається властивість об'єкта, яка обумовлює його відмінні або спільні риси з іншими об'єктами?
а) пошуковий образ запиту;
б) пошуковий образ документа;
в) пошукова ознака.
16. Чи може бібліографічний опис бути пошуковим образом документа?
а) так;
б) ні.
17. Як називається відповідність знайденої (чи наданої) інформації потреби споживача?
а) пертинентність;
б) релевантність;
в) інформаційний шум.
18. Як називається відповідність шуканої інформації запитам споживача?
а) пертинентність;
б) релевантність;
в) інформаційний шум.
19. Як називається співвідношення кількості знайдених релевантних бібліографічних записів до загальної кількості релевантних бібліографічних записів у даному масиві бібліографічної інформації?
а) пертинентність бібліографічного пошуку;
б) точність бібліографічного пошуку;
в) повнота бібліографічного пошуку.
20. Як називається співвідношення кількості знайдених релевантних бібліографічних записів до загальної кількості виданих у результаті пошуку записів?
а) пертинентність бібліографічного пошуку;
б) точність бібліографічного пошуку;
в) повнота бібліографічного пошуку.
21. Як називається комплекс операцій і дій, які зливаються в єдиний технологічний процес, заснований на аналітико-синтетичній переробці документів під час їх аналізу, витягу необхідної інформації й оцінки, узагальнення отриманих даних, а також на представленні інформації у вигляді, що відповідає запиту?
а) процес виробництва бібліографічної інформації;
б) процес бібліографічної обробки;

- в) процес бібліографічного пошуку;
- г) процес бібліографічного групування.

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА БІБЛІОГРАФУВАННЯ

22. Назвіть методи бібліографування.
- а) бібліографічне виявлення;
 - б) бібліографічний відбір;
 - в) бібліографічне групування;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
23. До якого методу бібліографування належить розташування бібліографічних записів усередині найдрібнішої рубрики?
- а) бібліографічного виявлення;
 - б) бібліографічного відбору;
 - в) бібліографічного групування;**
 - г) бібліографічної характеристики.
24. До якого методу бібліографування належить складання допоміжних показників до бібліографічного посібника?
- а) бібліографічного виявлення;
 - б) бібліографічного відбору;
 - в) бібліографічного групування;**
 - г) бібліографічної характеристики.
25. Який принцип є найважливішим для всіх методів бібліографування?
- а) принцип науковості;
 - б) принцип доцільності;**
 - в) принцип логічності.
26. Які є види методів бібліографування?
- а) аналітичні й синтетичні;**
 - б) аналітичні й інформаційні;
 - в) аналітичні й наукові;
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.
27. Чи може виявлення документів здійснене шляхом документального пошуку?
- а) так;**
 - б) ні.
28. Які бібліографічні джерелapid час бібліографічного виявлення переглядаються суцільно?
- а) джерела з предметним розташування матеріалу;
 - б) джерела з формальним розташування матеріалу;**
 - в) джерела з систематичним розташування матеріалу;
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.
29. Що таке «бібліографічний добір»?
- а) виявлення документів як об'єктів бібліографування з метою їх подальшої бібліографічної обробки;
 - б) відбір документів відповідно до визначених критеріїв з метою їх відображення у бібліографічній інформації;
 - в) поєднання бібліографічного виявлення з бібліографічним відбором.**
30. Які є критерії бібліографічного відбору?
- а) аналітичні й синтетичні;
 - б) змістові і формальні;**
 - в) логічні й наукові;
 - г) всі відповіді правильні;
 - д) всі відповіді неправильні.

31. Назвіть змістові критерії бібліографічного відбору.
- а) наукова цінність документа;
 - б) художня цінність документа;
 - в) відповідність документа задуму бібліографічного посібника, властивостям тієї групи користувачів, якій призначено бібліографічну інформацію;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
32. Чи є безпосереднє знання інформаційних потреб і запитів, властивостей читачів, яким призначено бібліографічну інформацію, обов'язковою умовою остаточного бібліографічного відбору?
- а) так;**
 - б) ні.
33. Чи може зміст, особливості побудови, наявність та комбінаторика елементів бібліографічної анотації залежати від приналежності майбутнього вторинного документа до джерел певного виду бібліографії?
- а) так;**
 - б) ні.
34. У якому вигляді в іменних допоміжних покажчиках подається посилання до № бібліографічного запису документа, присвяченого певній особі?
- а) Шевченко Т.Г. (5);**
 - б) Т.Г. Шевченко 5;
 - в) Шевченко Т.Г. 5;
 - г) Т.Г. Шевченко (5);
 - д) Шевченко Т.Г. [5].
35. Назвіть формальні критерії бібліографічного відбору.
- а) хронологічний;
 - б) види видань;
 - в) мовний;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
36. Як називається складання бібліографічних записів на підставі бібліографічного аналізу (вивчення) документів (їх форми та змісту)?
- а) бібліографічне виявлення;
 - б) бібліографічний відбір;
 - в) бібліографічне групування;
 - г) бібліографічна характеристика.**
37. Назвіть способи бібліографічної характеристики.
- а) бібліографічний опис;
 - б) рецензія;
 - в) анотація;
 - г) всі відповіді правильні;**
 - д) всі відповіді неправильні.
38. Чи можуть у географічному допоміжному покажчику подаватися предметні підрубрики?
- а) так;**
 - б) ні.
39. Як називається стислий виклад змісту документа (основних ідей, методів дослідження, результатів тощо) з основними фактичними відомостями та висновками?
- а) бібліографічний опис;
 - б) рецензія;**
 - в) анотація;
 - г) огляд.

40. Метою якого методу бібліографування є упорядкування певної множини бібліографічних записів, полегшення орієнтування споживача серед них?

- а) бібліографічного виявлення;
- б) бібліографічного відбір;
- в) бібліографічного групування;**

г) бібліографічної характеристики.

41. Які є способи бібліографічного групування?

- а) за змістом документів (змістові способи);
- б) за формально-видавничими ознаками документів (формальні способи);
- в) за змішаними ознаками (змістово-формальні способи)
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

42. Які є способи бібліографічного групування за змістом документів?

- а) систематичне;
- б) тематичне;
- в) предметне;
- г) всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

43. До якого способу бібліографічного групування відноситься географічне групування?

- а) систематичного;**
- б) тематичного;
- в) топографічного.

44. Який спосіб бібліографічної характеристики є обов'язковим для існування бібліографічної інформації у документальній формі?

- а) реферат;
- б) анотація;
- в) бібліографічний опис;**
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

45. Для якого способу бібліографічного групування характерний ієрархічний спосіб співвідношення розділів, підрозділів, рубрик і підрубрик, тобто розміщення розділів і підрозділів у певному порядку від вищого до нижчого, а також певна логічна послідовність розділів?

- а) для систематичного;**
- б) для тематичного;
- в) для предметного.

46. Який спосіб бібліографічного групування застосовується у державному бібліографічному покажчику «Літопис книг»?

- а) алфавітний;
- б) мовний;
- в) систематичний.**

47. Який допоміжний покажчик відображає як зміст, так і формальні ознаки документів?

- а) іменний;**
- б) топографічний;
- в) систематичний.

48. Чи можуть в одному бібліографічному посібнику бути застосовані різні способи бібліографічного групування?

- а) так;**
- б) ні.

49. Як називається частина бібліографічного посібника, яка відображає окремі відомості про документи в іншому аспекті, ніж це зроблено в основному тексті посібника завдяки бібліографічному групуванню, з відсилкою до відповідних бібліографічних записів?

- а) бібліографічні пояснення;
- б) бібліографічні посилання;
- в) **допоміжний покажчик.**

50. Які є види допоміжних покажчиків, що використовують ознаки змісту документів?

- а) авторський, мовний, систематичний;
- б) систематичний, персональний, хронологічний;
- в) **тематичний, географічний, персональний;**
- г) географічний, систематичний, авторський;
- д) всі відповіді неправильні.

51. Які є види допоміжних покажчиків за формальними ознаками документів?

- а) **авторський, мовний, топографічний;**
- б) систематичний, персональний, хронологічний;
- в) тематичний, географічний, персональний;
- г) географічний, систематичний, авторський;
- д) всі відповіді неправильні.

Змістовий модуль III

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

52. Як називається бібліографічне обслуговування відповідно до разових інформаційних запитів споживачів інформації, пов'язане з наданням довідок та інших бібліографічних послуг?

- а) бібліографічне інформування;
- б) **довідково-бібліографічне обслуговування;**
- в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

53. Коли видаються бібліографічні довідки?

- а) **у відповідь на разовий запит споживача;**
- б) це порада щодо самостійного пошуку бібліографічної інформації споживачем.

54. Коли надаються бібліографічні консультації?

- а) у відповідь на разовий запит споживача;
- б) **це порада щодо самостійного пошуку бібліографічної інформації споживачем.**

55. Які довідки надаються у процесі довідково-бібліографічного обслуговування?

- а) адресні;
- б) тематичні;
- в) фактографічні;
- г) **всі відповіді правильні;**
- д) всі відповіді неправильні.

56. Які консультації надаються у процесі довідково-бібліографічного обслуговування?

- а) адресні;
- б) тематичні;
- в) **фактографічні;**
- г) всі відповіді правильні;
- д) всі відповіді неправильні.

57. Як називається систематичне забезпечення споживачів бібліографічною інформацією відповідно до їхніх довготривалих або постійнодіючих запитів та (або) без запитів, згідно із інформаційними потребами споживачів?

- а) **бібліографічне інформування;**
- б) довідково-бібліографічне обслуговування;
- в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

58. Які є види бібліографічного інформування споживачів?

- а) індивідуальне;
- б) групове;
- в) масове;

- г) всі відповіді правильні;
д) всі відповіді неправильні.
59. Який вид бібліографічного інформування споживачів відноситься до недиференційованих?
а) індивідуальне;
б) групове;
в) масове;
г) всі відповіді правильні;
д) всі відповіді неправильні.
60. До яких видів виконання бібліографічного інформування споживачів відноситься система вибіркового розповсюдження інформації?
а) диференційовані;
б) недиференційовані.
61. Які є методи масового бібліографічного інформування споживачів?
а) бібліографічні картотеки;
б) виставки-перегляди;
в) бібліографічні повідомлення в ЗМІ;
г) всі відповіді правильні;
д) всі відповіді неправильні.
62. З урахуванням яких чинників здійснюється рекомендаційно-бібліографічне обслуговування в бібліотеках?
а) інформаційних інтересів користувачів;
б) інформаційних запитів користувачів;
в) інформаційних інтересів і запитів користувачів.
63. Чи може рекомендаційно-бібліографічне обслуговування в бібліотеках здійснюватись у недокументальній формі під час усного спілкування з користувачем?
а) так;
б) ні.
64. Який вид бібліографічного обслуговування передбачає наявність діючого зворотного зв'язку?
а) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування;
б) бібліографічні картотеки;
в) система вибіркового розповсюдження інформації;
г) всі відповіді правильні;
д) всі відповіді неправильні.
65. Чи може відмова бібліографа у відповідь на інформаційний запит споживача вважатися довідково-бібліографічним обслуговуванням?
а) так;
б) ні.
66. Яка бібліографічна довідка встановлює наявність та (або) місцезнаходження документа у певному фонді?
а) тематична;
б) уточнювальна;
в) адресна;
г) фактографічна.
67. Яка бібліографічна довідка містить бібліографічну інформацію з визначеної теми?
а) тематична;
б) уточнювальна;
в) адресна;
г) фактографічна.
68. В якій бібліографічній довідці встановлюються та (або) уточнюються елементи бібліографічного опису документа, що були відсутні або перекручені у запиті споживача?
а) у тематичній;
б) в уточнювальній;
в) в адресній;

- г) у фактографічній.
69. Яка бібліографічна довідка видається споживачу у вигляді бібліографічного опису документа, що супроводжується шифром зберігання документа у фондї?
- а) тематична;
 - б) уточнювальна;
 - в) адресна;**
 - г) фактографічна.
70. Назвіть основні види масового бібліографічного інформування.
- а) день інформації, картотека новинок, виставка нових книг, усний бібліографічний огляд нових надходжень;**
 - б) день спеціаліста, групова бесіда, груповий бібліографічний огляд;
 - в) індивідуальна бесіда, картотека індивідуального бібліографічного інформування, довідкова картотека;
 - г) бібліографічне спілкування, виконання бібліографічних довідок, індивідуальне інформування.
71. Що таке рекомендаційно-бібліографічне обслуговування?
- а) процес самостійного пошуку фактографічної інформації споживачем у документному масиві;
 - б) процес використання засобів та методів рекомендаційної бібліографії у роботі з користувачами у бібліотеці, спрямований на задоволення їхніх інформаційних інтересів;**
 - в) поради бібліотекаря щодо пошуку бібліографічної інформації споживачем у документному масиві;
 - г) бібліографічне обслуговування, що використовує засоби інформаційної бібліографії.
72. Як називається вимога на бібліографічну інформацію, яка надійшла від споживача до організації, що здійснює бібліографічне обслуговування?
- а) бібліографічна потреба;
 - б) бібліографічний попит;
 - в) бібліографічний інтерес;
 - г) бібліографічна вимога.**
73. Чи можуть у процесі довідково-бібліографічного обслуговування надаватися усні довідки?
- а) так;**
 - б) ні.
74. Який вид бібліографічного обслуговування орієнтований на довготривалі або постійнодіючі інформаційні запити споживачів?
- а) бібліографічне інформування;**
 - б) довідково-бібліографічне обслуговування;
 - в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.
75. Чи може бібліотекар-бібліограф організувати бібліографічне інформування споживачів без попереднього вивчення їхніх інформаційних запитів?
- а) так;**
 - б) ні.
76. Як обліковується фактографічна довідка, якщо відповідь на інформаційний запит знайдена у кількох джерелах?
- а) враховується як одна довідка;**
 - б) враховується кількість довідок, яка відповідає кількості знайдених джерел.
77. Чи може система вибіркового розповсюдження інформації бути методом інформування групи споживачів інформації?
- а) так;**
 - б) ні.
78. До якого виду бібліографічного інформування споживачів відноситься така

комплексна форма, як «День спеціаліста»?

а) до диференційованих видів;

б) до недиференційованих видів.

79. До якого виду бібліографічного інформування споживачів відноситься така комплексна форма, як «День інформації»?

а) до диференційованих видів;

б) до недиференційованих видів.

80. Як називається вид поточного оповіщення, при якому враховуються індивідуальні особливості та інформаційні потреби осіб або організацій, для яких інформація призначена, а також постійно діючі інформаційні запити, з обов'язковим зворотним зв'язком від споживачів для корекції цих запитів?

а) вибіркове розповсюдження інформації;

б) довідково-бібліографічне обслуговування;

в) рекомендаційно-бібліографічне обслуговування.

81. Що таке довідково-бібліографічне обслуговування?

а) обслуговування у відповідності до тематичних запитів споживачів;

б) обслуговування підприємств, організацій та інших юридичних осіб у відповідності

до їх запитів;

в) обслуговування у відповідності до разових інформаційних запитів споживачів;

г) обслуговування фізичних і юридичних осіб у відповідності до галузевої

проблематики.

Інформаційні ресурси

№ з/П	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html	«Віртуальна бібліографічна довідка» - Служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України
2	http://bibliotekari-rf.livejournal.com	«Библиотечное дело и библиография»: Библиотечно-библиографический клуб ЖЖ (ББК)»
3	http://ask.fm/luklkievua	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
4	http://profy.nplu.org/file/b-01-05.doc	Бібліографознавство України (2001–2005): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
5	http://profy.nplu.org/file/b-06-10.pdf	Бібліографознавство України (2006–2010): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
6	http://www.ula.org.ua	Українська бібліотечна асоціація (УБА)

ГЛОСАРІЙ

Абонент бібліотеки — читач бібліотеки чи установа, що користується бібліотечним обслуговуванням.

Абонемент бібліотечний - форма бібліотечного обслуговування, яка передбачає видачу документів для використання поза бібліотекою.

Автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС) - автоматизована інформаційна система, призначена для автоматизації бібліотечних процесів на основі використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій, засобів обчислювальної техніки та телекомунікаційних мереж. В бібліотеках України використовується різні прикладні програмні продукти. Серед них можна виділити такі: MAPK-SQL, ІРБІС, ALEPF, УФД/Бібліотека, UNILIB і т. ін.

Автоматизована інформаційно-пошукова система — пошукова система, створена на базі електронно-обчислювальної техніки, призначена для автоматизованого пошуку в електронному каталозі.

Автор — особа, яка створила твір або брала участь у його створенні. Автором може бути установа чи організація, від імені яких публікуються матеріали.

Автореферат дисертації — наукове видання у вигляді брошури авторського реферату проведеного дослідження, яке подається на здобуття наукового ступеня.

Авторський знак — умовне позначення прізвища автора або першого слова заголовка твору. Застосовується для розстановки творів друку в алфавітному порядку.

Авторське право - це сукупність правових норм, що регулюють немайнові та майнові відносини, що виникають у зв'язку із створенням та використанням творів науки, літератури і мистецтва як об'єктів права інтелектуальної власності.

Айстопери (eye stoper — дослівно „той, що зупиняє очі”) – назва, що використовується в рекламі, покликана привертати увагу людей до об'яви. Наприклад, найсильніший „айстопер” – це колір, особливо яскравий, адже саме колір предмета людське око розрізняє швидше за все. Також використовуються різноманітні нестандартні і смішні зображення тварин, людей. Такий прийом використовується в бібліотеках для оформлення книжкових виставок.

Алфавітне бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, в якому бібліографічні записи розташовані в алфавітному порядку індивідуальних і колективних авторів і (або) заголовків документів.

Алфавітно-предметний покажчик до систематичного каталогу (АПП) — допоміжний апарат до систематичного каталогу, що представляє собою алфавітний перелік предметних рубрик, що розкривають зміст відображених у систематичному каталозі документів із зазначенням відповідних класифікаційних індексів. Кожне слово АПП заноситься на окремі картки, які розставляються в алфавітному порядку в спеціально виділений ящик систематичного каталогу. АПП є свого роду "ключем" до систематичного каталогу. Він підказує, де, в якому розділі, і під яким індексом слід шукати потрібну книгу.

Алфавітний каталог (АК) — бібліотечний каталог, в якому бібліографічні записи розташовуються в алфавітному порядку авторів, найменувань організацій або заголовків документів.

Альбом — книжкове або комплектне листове образотворчого мистецтва, що має, як правило, пояснювальний текст.

Альманах — збірка, що містить літературно-художніх та (або) науково-популярні твори, об'єднані за певною ознакою (тема, час написання і т.д.).

Аналітичний бібліографічний опис — бібліографічний опис статті з книги або періодичного видання.

Анотація — коротка характеристика документа, що пояснює його зміст, призначення, форму, інші особливості.

Анотоване бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, в якому всі або більшість бібліографічних записів включають анотації.

Анонімний автор — автор, який опублікував документ без вказівки свого імені.

Антологія — неперіодичний збірник вибраних літературно-художніх творів (або витяг з них), переважно віршованих.

Атлас — альбом, що містить зображення різних об'єктів (карти, креслення, малюнки), створений для навчання або практичних цілей.

Аудіокнига - різновид аудіовізуального документа: магнітофільм; озвучене видання для сліпих та слабозорих, записаний на магнітофонну стрічку або грамплатівку і є репродукцією плоскочечатного оригіналу. Відноситься до матеріалів спеціальних форматів.

Аудіовізуальний документ — документ, що містить образотворчу і (або) звукову інформацію, відтворення якої вимагає застосування відповідного обладнання. До аудіовізуальних документів відносяться грамплатівки, магнітні фонограми, діаматеріали і вузькоплівкові кінофільми, відеокасети, CD-Rom.

Афіша — рекламне або довідкове листове видання з інформацією про який-небудь культурний захід і призначене для розклеювання.

База даних (БД) — набір даних, який представлений на машинному носії у вигляді, що дозволяє здійснювати автоматизовану переробку розміщеної в ньому інформації. База даних призначена для зберігання даних про придбані бібліотекою виданнях (монографіях, довідниках, збірниках статей і т.п.), інформації про місцезнаходження окремих екземплярів (палітурок) кожного видання і відомостей про читачів.

Банер – вид рекламного носія в сіті Інтернет, зображення, як правило, рекламного змісту, при натисканні на яке відкривається веб-сторінка з більш докладним описом рекламованої акції, товару або послуги. Стандартними розмірами банерів вважаються 468x60, 100x100, 420x200, 234x60. Банери бувають статичними (gif або jpeg картинки) і динамічними (flash-банери).

Бенч-маркінг - метод порівняльного аналізу бібліотечного фонду, що передбачає порівняння показників документного фонду бібліотеки з аналогічними еталонними показниками. В якості еталону порівняння служать зазвичай ідеальні кількісні моделі фонду, стандарти і нормативи.

Бестселер - книжкове видання, випущене масовим тиражем, розраховане на широкі кола населення і користується найбільшим попитом.

Бібліограф — співробітник бібліотеки, що має спеціальну бібліографічну освіту. До бібліографа можна звернутися за допомогою в пошуку необхідної інформації про документи. Бібліограф допоможе в роботі з каталогами, підкаже, як простіше знайти необхідну інформацію. Бібліографи складають бібліографічні списки літератури, рекомендаційні бібліографічні посібники з різних тем, які можна використовувати при пошуці інформації.

Бібліографічна база даних — база даних, що містить бібліографічні записи.

Бібліографічне видання — бібліографічний посібник, випущений у вигляді окремого документу у формі неперіодичного, серійного, періодичного або продовжуваного видання.

Бібліографічна довідка — відповідь на разовий запит, що містить бібліографічну інформацію про наявність і (або) місцезнаходження документа (адресна довідка), про зміст бібліографічної інформації з певної теми (тематична довідка); про відсутніх або перевернутих у запиті елементах бібліографічного опису (уточнююча довідка).

Бібліографічна інформація — інформація про документи, необхідна для їх пошуку і використання.

Бібліографічний інформування — систематичне забезпечення бібліографічною інформацією абонента відповідно до його довготривало чинним запитом.

Бібліографічний запит — інформаційний запит на бібліографічну інформацію.

Бібліографічний запис — елемент інформації про документ, що фіксує в документальній формі відомості, що дозволяють розкрити його склад і зміст з метою бібліографічного пошуку.

Примітка. До складу бібліографічного запису входить бібліографічний опис, доповнюється в міру потреби заголовком, класифікаційними індексами і предметними рубриками, анотацією, шифром зберігання документа, датою завершення обробки документа, відомостями службового характеру.

Бібліографічна картотека — бібліографічний посібник, реалізований в картковій формі.

Бібліографічний огляд — бібліографічний посібник, в письмовій або усній формі представляє собою зв'язне оповідання про документи.

Бібліографічний опис — сукупність бібліографічних відомостей про документ, наведених за певними правилами, що встановлює порядок проходження областей та елементів, і призначених для ідентифікації і загальної характеристики документа. Бібліографічний опис допоможе Вам зорієнтуватися при пошуці інформації в книжковому фонді бібліотеки, відображаючи коротку характеристику документа: автор, назва, рік і місце видання.

Бібліографічний обслуговування — забезпечення споживачів бібліографічною інформацією.

Бібліографічний покажчик — бібліографічний посібник зі складною структурою, яка передбачає наявність допоміжних покажчиків, передмови, змісту, списку скорочень і т. д.

Бібліографічний покажчик до видання — частина довідкового апарату видання, що розкриває склад або зміст творів, вміщених у даному виданні.

Бібліографічна послуга — результат бібліографічного обслуговування, що задовольняє потреби в бібліографічній інформації.

Бібліографічний пошук — інформаційний пошук, здійснюваний в каталозі або картотеці на підставі бібліографічних даних.

Бібліографічний посібник — впорядкована множина бібліографічних записів, об'єднаних за будь-якою ознакою.

Бібліографічний список — список документів, складений відповідно до правил бібліографічного опису.

Бібліографія — наукова дисципліна, мета якої допомагати читачеві орієнтуватися в книжкових скарбах. Бібліографія забезпечує підготовку, розповсюдження та використання бібліографічної інформації.

Бібліометрія — використання математичних та статистичних методів вивчення потоків наукових документів (книг, періодичних видань, та ін.) з метою виявлення тенденцій розвитку предметних галузей, особливостей авторства і взаємного впливу публікацій. Бібліометрія зародилася в 60-і роки; пов'язана вона з кількісним аналізом документальних потоків. Термін «бібліометрія» ввів в 1969 році англійський вчений Алан Прічард. Вся бібліометрія побудована на аналізі даних про публікації — бібліографічних даних. Об'єктами вивчення при бібліометричному аналізі науки є публікації, згруповані за різними ознаками: авторами, журналами, тематичними рубриками, країнами та ін.

Бібліотерапія – використання спеціально підібраних книг в якості допоміжного лікувального засобу в медицині і психології; лікувальний вплив на психіку хворої людини за допомогою книги; перспективний напрям діяльності бібліотек, що займаються вивченням впливу спеціально підібраної літератури на стан здоров'я хворої людини.

Бібліотека — заклад культури, який збирає, зберігає і надає всім бажаючим джерела інформації. У Стародавньому Єгипті таким джерелом були глиняні таблички. В даний час це книги, журнали, відео-, аудіокасети, дискети і т.д.

Бібліотека-допозитарій — бібліотека, на яку покладено обов'язок постійного зберігання максимально повного бібліотечного фонду з метою звільнення фондів інших бібліотек регіону від маловикористовуваних творів друку та інших документів.

Бібліотека-філія — бібліотека, що знаходиться в підпорядкуванні у Центральної бібліотеки.

Бібліотекар — співробітник бібліотеки, що має спеціальну бібліотечну освіту. Бібліотекар працює не тільки з читачами, а й утримує в порядку фонд джерел інформації. Одне з головних завдань допомогти читачеві під час його роботи в бібліотеці.

Бібліотечний маркетинг – загальна концепція управління бібліотекою, за якої вся її діяльність спрямована на послідовне задоволення існуючих і майбутніх запитів, потреб і очікувань користувачів і, тим самим, на реалізацію функцій і завдань бібліотеки.

Бібліотечна мережа — бібліотечна система, об'єднана спільністю завдань, організаційних рішень, рядом єдиних ознак (належність до певної території, засновнику, галузі і т. д.).

Бібліотечний моніторинг – дозволяє безперервно вести спостереження за фактичним станом справ у бібліотечній сфері з метою своєчасного виявлення і систематичного аналізу змін, що відбуваються в ній, попередження негативних тенденцій.

Бібліотечна система — сукупність взаємодіючих бібліотек, об'єднаних на певних договірних умовах з метою більш повного задоволення запитів користувачів і ефективного використання бібліотечно-бібліографічних ресурсів.

Бібліотечна послуга — результат бібліотечного обслуговування, що задовольняє певну потребу користувача бібліотеки (видачу та абонування документів, надання інформації про нові надходження, довідки, виставки, консультації і т. д.).

Бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК) — таблиці систематизації документів для організації книжкового фонду. Їхнє основне завдання розкрити зміст документів, представити їх у вигляді стрункої науково-обґрунтованої системи знань і цим максимально полегшити читачеві використання бібліотечних фондів.

Бібліотечна справа — галузь ідеологічної, культурно-освітньої та науково-інформаційної діяльності, яка забезпечує задоволення потреб населення у творах, пресі та інших документах за допомогою бібліотек.

Бібліотечне обслуговування — діяльність бібліотеки по пропаганді та видачу творів друку та інших документів або їх копій, надання допомоги в їх виборі та використанні.

Бібліотечний каталог — сукупність розташованих за певними правилами бібліографічних записів на документи, що розкриває склад і зміст фонду бібліотеки.

Примітка. Бібліотечний каталог може функціонувати в картковій або машиночитаній формі, на мікроносіях, а також у формі книжкового видання.

Бібліотечний пункт — форма нестационарного обслуговування — територіально відокремлений підрозділ, організовується за місцем проживання, роботи або навчання користувачів бібліотек.

Біобібліографічний посібник — посібник, що містить біографічні відомості про певний особу чи осіб, а також бібліографічну інформацію про їх твори та літературу про них.

Біографічний довідник — довідник, що містить відомості про життя і діяльність будь-яких осіб.

Блог – (англ. blog, от web log, «мережевий журнал чи щоденник подій») – веб – сайт, головний зміст якого – записи (пости), зображення чи мультимедіа, що регулярно додаються. Для блогів

характерні короткі записи тимчасової значущості. Відмінність блогу від традиційного щоденника в тім, що блоги зазвичай публічні і передбачають сторонніх читачів, які можуть вступити в полеміку з автором.

Блогер – людина, яка веде блог.

Браузер – засіб перегляду; програмне забезпечення для комп'ютера або іншого електронного пристрою, як правило, під'єданого до Інтернету, що дає можливість користувачеві взаємодіяти з текстом, малюнками або іншою інформацією на гіпертекстовій веб-сторінці. Наприклад, MS Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera.

Брошура — книжкове видання об'ємом понад 4, але не більше 48 сторінок.

Буклет — листове видання у вигляді одного аркуша друкованого матеріалу, свальцованого будь-яким способом у два чи більше згинів.

Буккросінг - хобі та громадський рух, що діє за принципом соціальних мереж. Це процес визволення книг. Людина, прочитавши книгу, залишає («звільняє») її у громадському місці (парк, кафе, метро) для того, щоб інша людина могла цю книгу прочитати; той, у свою чергу повинен повторити процес. Ідею буккросінгу запропонував спеціаліст з Інтернет-технологій Рон Хорнбекер у 2001 році.

Буктрейлер - (англ. book + trailer) короткий відеоролик за мотивами книги, покликаний розповісти про книгу і зацікавити потенційного читача.

Бюлетень — періодичне або продовжуване видання, яке випускається оперативно, містить стислі офіційні матеріали з питань, що входять до кола ведення організації, що їх випускає.

Веб-сайт - сукупність веб-сторінок, доступних у мережі (Інтернеті), які об'єднані як за змістом, так і навігаційно. Являє собою рекламно-інформаційні ресурси приватної особи чи організації, об'єднані загальною ідеєю та загальним дизайном.

Вебінар (англ. web + seminar) - семінар, який проводиться у дистанційному режимі через Інтернет з використанням відповідних технічних засобів. Припускає «одностороннє» мовлення спікера і мінімальний зворотній зв'язок від аудиторії.

Відеодокументи, відеофонограми — аудіовізуальний документ на стрічковому чи дисковому носії, який містить інформацію, зафіксовану на ньому за допомогою відеозвукозапису.

Відеотека — організація або служба (відділ бібліотеки), в обов'язок якої входить збір, зберігання і надання в розпорядження користувачів відеодокументів.

Видання — документ, призначений для поширення в ньому інформації, що пройшла редакційно-видавничу обробку, отриманий друкуванням або тисненням, поліграфічно самостійно оформлений, має вихідні дані.

Вибрані твори - однотомне чи багатотомне видання, яке містить частину найбільш значних творів одного чи кількох авторів, які відібрані за певним принципом.

Виставка бібліотечна – публічна демонстрація спеціально підібраних і систематизованих творів друку та інших носіїв інформації, які рекомендуються користувачам бібліотеки для перегляду і ознайомлення. Кожна виставка вирішує свою конкретну задачу і розрахована на певну читацьку категорію. Виставка передбачає безпосередній показ книг чи матеріалів, що розкривають їхній зміст, у вигляді, який легко сприймається зором. Проведення виставок - один із найтрадиційніших і найрозповсюдженіших методів розкриття бібліотечних фондів.

Відвідуваність – відносний (якісний) показник кількості відвідувань бібліотеки користувачами за певний період, який характеризує інтенсивність користування бібліотекою. Характеризує читацьку активність. Примітка. Відв. = В:А, де Відв. – відвідуваність, В – загальна кількість відвідувань за рік, А – кількість користувачів.

Відвідуваність масових заходів – відносний (якісний) показник кількості відвідувань бібліотеки користувачами з метою присутності або участі в масових заходах.

Віртуальна бібліотека – упорядковане зібрання динамічних документів. відрізняється тим, що не містить статичних документів, орієнтуючись лише в ресурсах мережі Інтернет. Основною ознакою є наявність інформаційного спеціаліста, який упорядковує ресурси мережі і надає їх користувачам.

Віртуальна виставка – публічний показ у мережі Інтернет за допомогою веб-технологій віртуальних образів спеціально підібраних і систематизованих творів друку та інших джерел інформації, а також загальнодоступних електронних ресурсів, що пропонуються віддаленим користувачам бібліотеки для ознайомлення і використання.

Віртуальна довідкова служба (ВДС) - онлайн нова інформаційна служба, що виконує довідки за разовими запитами (тематичними, фактографічними, адресними, уточнюючими) віддалених користувачів. Запити користувачів виконуються на основі фонду бібліотеки, локальних мереж організацій, глобальної мережі Інтернет.

Внестационарне обслуговування — обслуговування читачів за межами бібліотеки з використанням пересувних бібліотечних пунктів, що забезпечують наближення книги до місця роботи, навчання. Тобто, якщо у вашому закладі немає бібліотеки, а вам необхідна література за профілем вашої роботи або просто хочеться почитати для душі, то можете скористатися послугами пересувної бібліотеки.

Внутрішньожурнальний бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, опублікований у журналі в якості самостійного матеріалу.

Внутрішньокнижковий бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, включений до складу будь-якого неперіодичного видання в якості самостійного матеріалу.

Внутрішньосистемний обмін (ВСО) — це передавання видань для тимчасової роботи з центральної бібліотеки в бібліотеки-філії.

Вибірне поширення інформації (ВПІ) — поширення інформації, що з'явилася в інформаційно-пошуковій системі, відповідно з постійними інформаційними запитами споживачів інформації.

Видавництво, видавець — юридична особа (організація або фізична особа), яка здійснює підготовку до видання і випуск документа.

Вихідні дані — відомості, що інформують про місце видання, видавництво та дату видання, розміщені на титульному аркуші документу.

Галузева бібліотека — бібліотека, яка задовольняє інформаційні потреби по певній галузі знання або практичної діяльності (суспільно-політична, науково-технічна, медична, сільськогосподарська та інших) на основі відповідного фонду та інформаційно-пошукового апарату.

Гаджет (англ. gadget) - портативне технічне пристосування, що володіє функціональністю в певній галузі. Цифрові фотоапарати, калькулятори, мобільні телефони, GPS-навігатори, MP3-плеєри, флешки - це найбільш звичні для нас гаджети. Останнім часом поняття "гаджети" істотно розширилося. Ними стали називати не тільки маленькі цифрові пристрої, але й різні програмні продукти, що розширюють функціональні можливості будь-якого софту. Вони називаються віджетами. Це маленькі додатки, які вбудовуються в браузер або бічну панель операційної системи. Особливою популярністю віджети стали користуватися після виходу Windows Vista, і наступної за нею Windows 7. Найбільші пошуковики, соціальні сервіси, торговельні брокери також пропонують своїм користувачам завантажити гаджети для мобільних пристроїв. Це можуть бути всілякі індикатори, годинники, калькулятори, перекладачі, прогноз погоди та ін.

Газета - періодичне видання, що виходить через нетривалі проміжки часу, містить офіційні матеріали, оперативну інформацію і статті з актуальних суспільно-політичних, наукових, виробничих питань, а також літературні твори, ілюстрації, фотографії, рекламу. Виходить у друкованій або електронній формі, як мінімум, один раз на тиждень.

Галузевий бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, що відображає документи по певній галузі знання.

Генеральний каталог — бібліотечний каталог, що відображає весь бібліотечний фонд, за винятком обмінних і резервних фондів.

Гібридна бібліотека - умовний термін, яким позначається бібліотека, що включає якісно різномірні джерела і змішані (традиційні та електронні) технології.

Гіперпосилання - це відокремлений фрагмент (в рамках даного розділу ключове слово), при натиску на якому документ пересувається до потрібного місця в документі (зазвичай, для отримання більш детальної інформації). Це зв'язок між різними веб-сторінками в мережі Інтернет. Зв'язувати сторінки між собою за допомогою посилань дозволяє мова HTML. Наявність посилань є фундаментальною властивістю веб-сторінок. Посиланням може бути не тільки окреме слово, текст чи частина тексту, а й зображення чи його частина.

Гіпертекст - текст для перегляду на комп'ютері, який містить зв'язки з іншими документами («гіперзв'язки» чи «гіперпосилання»); читач має змогу перейти до пов'язаних документів безпосередньо з вихідного (первинного) тексту, активізувавши посилання.

Гіпертекстова база даних — текстова база даних, записи в якій містять зв'язки з іншими записами.

Грант (англ.- дарунок, пожертва) – одноразова цільова виплата фізичним і юридичним особам грошової суми або дарування обладнання, приміщення від громадян чи юридичних осіб (фондів, організацій, державних установ) в т.ч. і іноземних для реалізації певних проєктів в галузі науки, медицини, освіти, культури і т.п.

Графічний документ - зображувальний документ, в якому зображення об'єкта отримано за допомогою ліній, штрихів, світлотіні. Графічні документи - афіші, плакати, карти, креслення і т. п. В бібліотеках до графічних документів віднесені художні видання, художні оригінали, художні репродукції, фотографії, етюди, технічні креслення, тощо

Групове інформування — бібліографічне інформування групи споживачів інформації, виділеної за певною ознакою, члени якої мають близькі за змістом інформаційні потреби.

Довідкове видання – видання, яке містить короткі відомості наукового чи прикладного характеру, розміщені в зручному для швидкого пошуку порядку та не призначені для суцільного читання.

Довідково-бібліографічне обслуговування – бібліографічне обслуговування у відповідності до разових запитів користувачів інформації

Довідково-бібліографічний апарат (ДБА) – система каталогів і картотек, а також фонд довідкових і бібліографічних видань.

Довідник - упорядкований предметний матеріал, книга, що містить узагальнені, стислі впорядковані відомості з певних галузей науки, професій, тощо; у вигляді, де потрібне гасло можна швидко знайти.

Документ — матеріальний носій даних (папір, кіно-і фотоплівка і т.п.) із записаною на ньому інформацією, призначений для її передачі в часі і просторі. Документи можуть містити тексти, зображення, звуки і т.п.

Документ на мікроформі — фотодокумент на плівковому чи іншому носії, який для виготовлення і використання потребує відповідного збільшення за допомогою мікрографічної техніки.

Документально-художнє видання — літературно-художнє видання, що містить твір, основою якого є документи, реальну подію або діяльність історичного обличчя.

Допоміжний покажчик — частина бібліографічного посібника, що відображає відомості про документи, з відсиланням до відповідних бібліографічних записів.

Електронна бібліотека - інформаційна система, яка складається з впорядкованого фонду електронних ресурсів, каталогу на цей фонд та комплексу апаратно-програмних засобів, що підтримують стабільне функціонування пошукової системи і дають можливість оперативного поповнення, реєстрації, довготривалого зберігання фонду електронної бібліотеки та розподіленого доступу до нього через мережу Інтернет.

Електронна доставка документів - надання (надсилання) копій документів з фондів бібліотек за запитами віддалених користувачів в будь-якій формі і на будь-якому носії в постійне користування поштою або іншими електронними каналами зв'язку. Передаються як наявні в бібліотеці електронні документи, так і виготовлені на замовлення користувачів шляхом оцифрування документів, наявних у фонді на традиційних носіях.

Електронна копія документа, еквівалент документа - електронний документ, отриманий шляхом перетворення в цифрову (електронну) форму і відтворює друковане видання або аудіовізуальний продукт (розташування тексту на сторінках, вихідні дані, порядок відтворення звуку або зображення тощо).

Електронна пошта (e-mail) - популярний сервіс в Інтернеті, що робить можливим обмін даними будь-якого змісту (текстові документи, аудіо-відео файли, архіви, програми). Це прийом/передача повідомлень одній чи кільком особам по мережі.

Електронний документ - документ, інформація в якому подана у формі електронних даних і для використання якого потрібні засоби обчислювальної техніки. Електронний документ може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму. До електронних документів відносяться електронні документи на зйомних носіях (CD-ROM, DVD і т. ін.), які призначені для локального використання, електронні мережеві документи локального доступу, що знаходяться на жорсткому диску комп'ютера бібліотеки, а також електронні мережеві документи віддаленого доступу, документи із зовнішніх джерел.

Електронний каталог (ЕК) — підсистема автоматизованої бібліотечної інформаційної системи, що складається з бібліографічних баз даних, інформаційного і лінгвістичного забезпечення у комплексі із системою керування базами даних і набором прикладних програм, призначена для організації доступу до баз даних бібліотеки. Електронний каталог розкриває склад і зміст бібліотечного фонду, забезпечує вільний доступ до інформації про нього і працює в режимі реального часу.

Електронний ресурс – це матеріал (електронні дані та/ чи програма (програми)), інформаційний ресурс, яким управляють за допомогою комп'ютера. Електронні ресурси можуть бути як лише електронними даними (інформація у вигляді чисел, літер, символів або їх комбінацій) чи лише електронними програмами (набори операторів чи підпрограм, що забезпечують виконання певних задач, включно з обробкою даних), так і сполученням цих видів в одному ресурсі.

Електронні ресурси прямого (локального) доступу – інформація зафіксована на окремому фізичному носію, що безпосередньо може бути запущений в роботу, для чого він має бути поміщений користувачем в комп'ютер (наприклад, комп'ютерні диски: дискети, CD-ROM, DVD і т.п.)

Електронні ресурси віддаленого доступу – інформація розміщена на вінчестері чи інших запам'ятовуючих пристроях або в інформаційних мережах. Такі електронні ресурси можуть бути запущені в роботу тільки через комп'ютерну мережу, онлайнвий доступ (наприклад, Інтернет ресурси).

Електронне видання - електронний документ (група електронних документів), що пройшов редакційно-видавничу обробку, має вихідні відомості та призначений для розповсюдження в незмінному вигляді. Електронні видання розрізняють по наявності друкованого еквівалента як: електронний аналог друкованого видання, що в основному відтворює відповідне друковане видання, зберігаючи розташування на сторінці тексту, ілюстрацій, посилань, приміток тощо; самостійне електронне видання, що не має друкованих аналогів.

Електронний архів - це місце, де зберігаються і підтримуються різні дані.

Електронний Архів Харківського національного університету радіоелектроніки (EIAr KhNURE) - це інституційний електронний архів, що накопичує документи наукового, освітнього та методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу Харківського національного університету радіоелектроніки, аспірантами чи студентами університету, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ через Інтернет. Електронний Архів Харківського національного університету радіоелектроніки є частиною загальної електронної колекції ХНУРЕ

Енциклопедичний словник — енциклопедія, матеріал в якій розташований в алфавітному порядку.

Енциклопедія — довідкове видання, що містить в узагальненому вигляді основні відомості з однієї або всіх галузях знань і практичної діяльності, викладені у вигляді коротких статей, розміщених в алфавітному або систематичному порядку.

Журнал — періодичне журнальне видання, що містить статті або реферати по різних суспільно-політичним, науковим, виробничим та іншим питанням, літературно-мистецькі твори, що мають постійну рубрику, офіційно затверджені в якості даного видання.

Журнальне видання — видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу встановленого формату, видавничо пристосоване до специфіки даного періодичного видання, в обкладинці або оправі.

Картотека заголовків художньої літератури — алфавітна бібліографічна картотека, що забезпечує пошук по заголовкам творів художньої літератури.

Картотека місцевих видань — бібліографічна картотека, що відображає випущені на даній території видання.

Картотека персоналій — бібліографічна картотека, що відображає документи, пов'язані з життям та діяльністю окремих осіб, і організована в алфавітному порядку їх імен.

Картотека рецензій — бібліографічна картотека, що відображає рецензії, опубліковані в періодичних та продовжуваних виданнях, збірниках.

Каталог заголовків — алфавітний каталог заголовків документів.

Каталог місцевих видань — бібліотечний каталог, що відображає випущені на даній території видання.

Каталогізація у виданні - опис, складений видавництвом або бібліографічним агентством при виданні документа, а іноді і перед ним. Може включати в себе предметну рубрику, термін індексування, класифікаційний індекс. Є засобом розкриття змісту документа, його читацького та цільового призначення

Каталожний індекс — в систематичному каталозі класифікаційний індекс, який вказує розділ каталогу, в який повинна бути поміщена дана каталожна картка.

Кінодокументи — аудіовізуальний документ на плівковому носії, що містить зафіксовані на ньому за допомогою кінематографічної техніки предмети у вигляді послідовно розташованих фотографічних зображень.

Кінофільм — кінодокументи на плівковому носії, що представляє собою сукупність послідовних фотографічних зображень, об'єднаних загальним сюжетом і призначених для відтворення на екрані за допомогою проектування.

Класифікаційне індексування, бібліографічна систематизація, класифікаційна систематизація, систематизація — процес вираження змісту документа та / або запиту інформаційно-пошуковою мовою.

Класифікаційний індекс — умовне позначення розподілу будь-якої системи класифікації, до якої стосується документ.

Ключове слово — слово чи словосполучення з тексту документа або запиту, яке несе в даному тексті істотне смислове навантаження з точки зору інформаційного пошуку.

Книга сумарного обліку фонду - бібліотечний обліковий документ, у якому фіксуються дані про кількість і вартість придбаних у фонд бібліотеки та виключених з нього документів, а також періодично підводяться підсумки руху фонду. За допомогою Книги сумарного обліку здійснюється контроль за кількісною зміною фонду, що дозволяє аналізувати ефективність джерел комплектування фонду, його розвиток.

Книговидача – абсолютний показник бібліотечної статистики, який відображає число виданих абонентам документів. Характеризує використання бібліотечного фонду.

Книгозабезпеченість – відносний (якісний) показник бібліотечної статистики, що являє собою кількість облікових одиниць фонду, які приходяться в середньому на одного користувача бібліотеки або мешканця. Показує достатність або недостатність фонду документів бібліотеки для користування. Показник книго забезпеченості зворотно-пропорційний показнику відвідування: чим вищий один з них, тим нижчий інший. Примітка. $K = \Phi : A$, де K – книгозабезпеченість, Φ – об'єм фонду, A – кількість читачів.

Книгообмін – передача документів у постійне користування із однієї бібліотеки в іншу на підставі домовленості, шляхом еквівалентного, нееквівалентного, клірингового обміну, безкоштовної передачі документів. Книгообмін дає можливість поповнити фонд документами, що важко або неможливо отримати з інших джерел (виданнями, що не надходять у продаж; виданнями, що надходять в обмеженій кількості; зарубіжними виданнями, котрі нерационально або неможливо купувати за валюту; виданнями минулих років та ін.)

Книжкова виставка-інсталяція - виставка, яка представляє собою просторову композицію, створену з різноманітних елементів – книг, журналів, побутових предметів, промислових виробів та матеріалів, природних об'єктів, фрагментів текстової та візуальної інформації

Книжковий ярмарок - щорічний захід з продажу книжкової продукції, доступне для всіх товаровиробників і покупців; допоміжне джерело книгопостачання для бібліотек

Книжковий пам'ятник - рукописна книга або друковане видання, а також їх колекції, які мають видатну духовну, матеріальну цінність, мають особливе історичне, наукове, культурне значення і щодо яких встановлено особливий режим обліку, зберігання і використання. Книжкові пам'ятки підлягають реєстрації у реєстрі книжкових пам'яток і охороняються державою.

Книжкове видання — видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу будь-якого формату в обкладинці або палітурці.

Книжкова виставка — це реклама кращих творів з числа новинок або книг, пов'язаних спільною темою, шляхом їх безпосереднього показу читачеві. У бібліотеці існують традиційні бібліотечні виставки: персональні, тематичні, до знаменних дат і виставки нестандартні: виставка-кросворд, виставка-пошук, виставка-вікторина і т.д..

Комплектування фонду — сукупність процесів виявлення, відбору, замовлення, придбання, отримання та реєстрації документів, що відповідають завданням бібліотеки, інформаційного центру.

Комп'ютерна грамотність – це знання, вміння і навички в області інформатики, необхідні кожній людині для ефективного використання в своїй діяльності комп'ютерних технологій. В процесі оволодіння комп'ютерною грамотністю формується вміння використовувати комп'ютер при написанні і редагуванні текстів, пошуку інформації, а також складати прості програми, алгоритми розв'язання задач.

Контент – це вербальне наповнення сайту, образно і логічно пов'язане з графічними елементами та системою навігації.

Користувач бібліотеки – фізична чи юридична особа, яка користується послугами бібліотеки.

Контрафактна продукція - продукція, що випускається підприємством з порушенням виключних прав патентовласників, дизайнерів товарних знаків, авторських прав на тиражування аудіо - відеопродукції, програмного забезпечення, баз даних, тощо

Копірайт (Copyright) - символ "©" - знак охорони авторського права. Обов'язково наводиться в правому нижньому куті звороту титульного аркуша книги. Він складається з символу "©", найменування об'єкта захисту авторського права, імені правовласника та року першого опублікування твору. Авторське право виникає в силу факту створення твору, інтелектуальної власності. Для виникнення і здійснення авторського права не вимагається реєстрації твору чи дотримання будь-яких формальностей.

Копіпаст (англ. copy + paste) - використання чужої інформації (копіювання і вставка) на своєму ресурсі без вказівки авторства

Коучинг (англ. coaching – навчання, тренерство) – це метод сучасного консультування, що сприяє ефективному досягненню клієнтом поставленої мети, що виявляється в конкретних результатах. В бібліотеці можна використовувати як форму професійного навчання або під час масового заходу, задля вирішення якоїсь проблеми разом з учасниками.

Краєзнавча картотека — бібліографічна картотека, що відображає документи краєзнавчого змісту.

Краєзнавчий каталог — регіональний каталог, що відображає документи краєзнавчого змісту.

Краєзнавчий бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, що відображає документи про певну місцевість в країні.

Масове інформування — інформування широкого кола споживачів інформації щодо соціально значущих тем.

Масова робота бібліотек – різні форми і методи усного, наочного, друкованого ті аудіовізуального інформування і рекомендації книг читачам. Форми масової роботи бувають наочні (книжкові виставки, бібліотечні плакати, відеозаписи тощо) та усні (огляди, обговорення, конференції, диспути і т.п.). Також існують ігрові форми роботи – конкурси, вікторини, літературні ігри, інсценування тощо. В своїй практиці бібліотеки для більшої успішності заходу об'єднують всі ці форми роботи, використовуючи їх комплексно.

Масовий захід – заздалегідь спланований за місцем, часом, кількістю учасників і метою збір людей, який має характер свята, культурного чи рекламного заходу, або ділової зустрічі.

Медіа – технічні засоби створення, запису, копіювання, тиражування, зберігання, розповсюдження, сприйняття інформації і її обміну між суб'єктом (агентством, автором) і об'єктом (масовою аудиторією, адресатом).

Медіакультура – сукупність інформаційно-комунікативних засобів, матеріальних та інтелектуальних цінностей, вироблених людством в процесі культурно-історичного розвитку, які сприяють формуванню суспільної свідомості та соціалізації особистості. Складається з понять культури передачі інформації та культури її сприйняття. Може виступати системою

рівнів розвитку особистості, яка здатна сприймати, аналізувати, оцінювати медіа текст, займатися медіа творчістю, засвоювати нові знання в області медіа тощо.

Методичний семінар – форма професійного спілкування, яка дозволяє спеціалістам колективно і гласно аналізувати гострі проблеми, приймати конструктивні рішення, націлювати суспільство на їхнє виконання, збагачуватись прогресивний досвідом. Відрізняють постійно діючі та епізодичні, універсальні та проблемні методичні семінари

Міжбібліотечний абонемент (МБА) — абонемент, заснований на використанні документів з фондів інших бібліотек при їх відсутності в даному фонді.

Міжнародний стандартний номер книги (ISBN) - універсальний ідентифікаційний номер, що присвоюється книзі або брошурі з метою їх класифікації. ISBN призначений для ідентифікації окремих книг або різних видань та є унікальним для кожного видання книги крім репринтного. ISBN був створений у 1966 у Великобританії та з 1970 року був прийнятий як міжнародний стандарт ISO 2108. Починаючи з 1 січня 2007 року ISBN складається з 13 цифр.

Місце видання — місцезнаходження видавництва або видавця, який випустив документ.

Монографія — науково або науково-популярне книжкове видання повного дослідження однієї проблеми або теми, що належить одному чи кільком авторам.

Мультимедіа - спільне використання декількох медіа-засобів; комбінація кількох способів представлення інформації в одному цифровому об'єкті або колекції, у тому числі графіки, тексту, відео, фотографії, анімації, звукового супроводу. Термін використовується також для позначення носіїв інформації, що дозволяють зберігати великі обсяги даних і забезпечувати достатньо швидкий доступ до них

Навчальне видання - особливий вид видань, створений у відповідній формі і покликаний допомогти широкому загалу конкретного користувача (учня, студента, аспіранта, викладача) в оволодінні ним конкретним навчальним предметом. Зовнішньою ознакою навчального видання є зазначення на його вихідних даних рекомендаційного грифа відповідного освітнього міністерства, відомства, навчального чи наукового закладу, а також проходження визначеного порядку рецензування. На початку XXI ст. в Україні основними навчальними виданнями є конспект лекцій, посібник, підручник.

Навчальний посібник - видання, яке частково доповнює або замінює підручник у викладі навчального матеріалу з певного предмета, курсу, дисципліни або окремого його розділу, офіційно затверджений як такий. До навчального посібника належать курс лекцій, зошит-посібник, прописи, розвивальні ігри тощо, що застосовуються в навчально - виховному процесі.

Навчально-методичний посібник – учбове видання, яке містить матеріали щодо методики викладання учбової дисципліни (її розділу, частини) або методики виховання.

Наукометрія - наукова дисципліна, яка вивчає еволюцію науки через численні вимірювання наукової інформації, такі як кількість наукових статей, опублікованих в даний період часу, цитованість тощо. Наукометрію часто застосовують як абсолютну основу оцінки виконання і фінансування різних наукових одиниць (інститутів, команд, індивідуумів)

Наукова бібліотека — бібліотека, яка забезпечує розвиток науки; задовольняє інформаційні потреби наукових установ та окремих осіб, пов'язані з дослідницькою діяльністю на основі відповідного фонду та інформаційно-пошукового апарату.

Наукове видання — видання, що містить результати теоретичних і (чи) експериментальних досліджень, а також підготовлених науковцями до публікації пам'яток культури, історичних документів.

Науково-допоміжний бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, націлений на допомогу науково-видавничій діяльності.

Науково-популярне видання — видання, що містить відомості про теоретичні і (чи) експериментальні дослідження в галузі науки, культури і техніки, викладені у формі, доступній читачеві-неспеціалісту.

Науково-популярний журнал — журнал, що містить статті та матеріали про основи наук, про теоретичні і (чи) експериментальні дослідження в галузі науки, культури, практичній діяльності, що служить поширенню знань та самоосвіти.

Науково-художнє видання — літературно-художнє видання, що містить твір (твори), в основу якого покладено науковий факт.

Науковий журнал — журнал, що містить статті та матеріали про теоретичні дослідження, а також статті і матеріали прикладного характеру, призначений науковим працівникам.

Національна бібліотека — бібліотека, яка в рамках національної (державної) бібліотечно-інформаційної системи виконує особливі функції: отримання обов'язкового примірника документів країни, її каталогізація та забезпечення збереження, надання централізованих інформаційно-бібліотечних послуг читачам, забезпечення збереження і пропаганда національної культурної спадщини, проведення державної політики в галузі інформаційної культури, керівництво національними компаніями з пропаганди книги та читання та участь у міжнародних програмах і проєктах.

Неперіодичне видання — видання, що виходить одноразово, продовження якого не передбачається.

Нетикет (неологізм, є злиттям слів "мережа"(англ. net) і "етикет") - правила поведінки, спілкування в Мережі, традиції і культура Інтернет-співтовариства, яких дотримується більшість.

Нік - прізвисько, псевдонім. Як правило, псевдоніми користувачі використовують при спілкуванні в мережевих спільнотах (чатах, форумах). Псевдонім користувач вибирає собі сам при реєстрації в співтоваристві.

Нормативний бюлетень — бюлетень, який містить матеріали нормативного, директивного чи інструктивного характеру, що видається, як правило, будь-яким державним органом.

Нотне видання — видання, більшу частину обсягу якого займає нотний запис музичного твору (творів).

Обертаність фонду – показник, який відображає інтенсивність використання бібліотечного фонду. Обчислюється шляхом ділення кількості документовидачі на об'єм фонду. Це один з основних відносних показників, завдяки якому можна робити висновки щодо відповідності бібліотечного фонду інтересам користувачів та про ефективність роботи бібліотечних працівників з фондом документів. Примітка. $Об = В:Ф$, де Об – обертаність фонду, В – документовидачі, Ф – об'єм фонду.

Обмін документами — передача документів за угодою в постійне користування із одних бібліотек, інформаційних центрів або різних організацій в інші.

Обмінний фонд — фонд, призначений для обміну документами, безоплатної передачі бібліотекам, інформаційних центрів та (або) продажу їх організаціям і приватним особам.

Об'єм документа — загальне число сторінок (аркушів) документа, включаючи окремі листи ілюстрацій, карти, додатки.

Обов'язковий примірник — примірники різних видів тиражованих документів, що підлягають передачі виробниками у відповідні установи та організації в порядку і кількості, встановлених законом.

Примітка. Обов'язковий примірник може бути безкоштовним і платним. Безкоштовний — примірник кожного документа, який передається безкоштовно в бібліографуванням установи, великі бібліотеки, інформаційні центри. Вільний примірник документів, що розподіляються

централізовано між великими бібліотеками, інформаційними центрами та іншими установами за плату.

Організація фонду — сукупність процесів прийому, обліку, технічної обробки, розміщення та зберігання документів.

Основний заголовок — заголовок, розміщений першим або виділений поліграфічним способом на титульному аркуші.

Основний автор — автор, який зробив найбільший внесок в інтелектуальний і художній зміст документа, виділений серед інших авторів словесно чи поліграфічними засобами.

Оцифрований документ - документ, отриманий у результаті конверсії паперових або аудіовізуальних документів у цифрову форму, призначену для збереження культурних, освітніх, наукових ресурсів, що представляють собою духовне національне надбання.

Офіційне видання — видання, що публіку

Патент - документ, що видається компетентним державним органом на певний термін, що засвідчує авторство і виключне право на винахід або ліцензування; власник патенту наділяється титулом власника на винахід.

Пересувна бібліотека — бібліотека, розташована в спеціально обладнаному, укомплектованому транспортному засобі (наприклад, бібліобус) і змінює своє місцезнаходження з метою обслуговування територіально віддалених від стаціонарної бібліотеки груп населення.

Періодичне видання — серіальне видання, що виходить через певні проміжки часу, постійним для кожного року числом номерів (випусків), не повторюються за змістом, однотипно оформленими нумерованими і (чи) датованими впуску, що мають однакові заголовки.

Персональний бібліографічний посібник — біобібліографічний посібник, присвячений одній особі.

Плакат — листове видання у вигляді одного чи декількох аркушів друкованого матеріалу встановленого формату, надруковане з одного або обох сторін аркуша.

Підзаголовок предметної рубрики — другий і кожний наступний елемент найчисленнішої предметної рубрики. Підзаголовки предметної рубрики в залежності від змісту можуть бути тематичними, географічними, хронологічними і формальними, а в залежності від ступеня спільності і меж застосування загальними і специфічними.

Підсобний фонд - частина бібліотечного фонду, що містить документи, яку користуються більшим попитом, і наближена до відділів обслуговування бібліотеки для більш швидкого задоволення читацьких вимог. Складається переважно з дублетних примірників і копій документів, частково дублює склад основного фонду. Організується при читальних залах або спеціалізованих відділах. За складом підсобний фонд публічних (муніципальних) бібліотек універсальний, наукових - спеціалізований за видами видань, за галузями знання або комплексам наук і групам читачів

«Піратська» література - літературні твори, створені шляхом нелегального відтворення, використовувани без дозволу автора або правовласника або з порушенням умов договору про використання таких творів. Серед основних порушень авторських прав - незаконне копіювання та розповсюдження твору, а також плагіат

Повнотекстова база даних — текстова база, що містить повні тексти документів або їх частин. БД активно використовуються у сфері науки і освіти, де повнотекстовий пошук став одним з найбільш затребуваних інформаційних сервісів. Широке поширення отримав тестовий доступ до колекцій наукових журналів, а також до видань з відповідної теми. Вузівські БД можуть містити тексти підручників, навчальні посібники, монографії, конспекти лекцій, тести,

тренажери, навчальні мультимедіа, схеми, презентації, ілюстрації та карти. Різні БД об'єднуються на базі електронної бібліотечної системи.

Популярне бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, призначений для задоволення пізнавальних інтересів широких кіл читачів.

Поличковий індекс – класифікаційний індекс, що вказує місце зберігання документа при систематичній розстановці фонду. Поличковий індекс вказує на місце документа на полиці. Це перший індекс повного індексу (основний). Він більш загальний. Позначається в верхньому лівому куті картки. Поличковий індекс на документі і картці повинен відповідати індексу поличкового роздільника.

Портал – сукупність взаємоз'єднаних безпосередньо та через мережу Інтернет апаратних засобів, що включають комп'ютери та машино зчитувані електронні носії інформації із заздальгідь записаною на них інформацією та (або) виконані з можливістю запису та зчитування інформації у вигляді комп'ютерних програм, баз даних і т.п., виконана з можливістю обробки зазначеної інформації та команд користувача системи та надання йому Інтернет-сервісів як результатів обробки зазначеної інформації і команд. Інтернет - портал для користувачів — сайт з великою кількістю інформації, який об'єднує в собі кілька тем, враховує інтереси широкої аудиторії та надає користувачеві Інтернету різні інтерактивні сервіси (Інтернет - сервіси), які працюють у рамках єдиного сайту.

Посібник — видання, призначене на допомогу практичній діяльності чи в оволодінні навчальною дисципліною.

Посилання - посилання у паперових і електронних документах — уривок, витяг з якого-небудь твору, на який посилаються у викладі, з точною назвою джерела й вказівкою на відповідну сторінку. Це запис, який пов'язує між собою частини документа, бібліографічні записи, класифікаційні ділення, предметні рубрики. Примітка. Розрізняють посилання «Див.», які організують пошук в потрібному напрямку, та «Див. також», що забезпечують повноту пошуку.

Предметизація - визначення предметної рубрики для твору друку або іншого документа відповідно до його змісту.

Предметна рубрика - елемент інформаційно-пошукової мови, що представляє собою коротке формулювання теми на природній мові.

Предметний каталог — бібліотечний каталог, в якому бібліографічні записи розташовуються в алфавітному порядку предметних рубрик.

Прикнижний бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, вміщений у книзі і, як правило, відображає документи з її тематикою використані, цитовані і (або) рекомендовані.

Примітка — елемент бібліографічного опису, що містить додаткові відомості про документ, які стосуються окремих областях бібліографічного опису або до документа в цілому.

Пристатейний бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, який розміщений після статті і відображає документи з її тематикою: використані, цитовані і (або) рекомендовані.

Провідне слово предметної рубрики — перше слово предметної рубрики, щодо її місцезнаходження в предметному каталозі.

Псевдонім — вигадане ім'я, яким автор підписує твір.

Публікація — документ, доступний для масового використання.

Публічна бібліотека — загальнодоступна бібліотека, призначена для задоволення інформаційних потреб широких верств населення.

Путівник – довідник, який містить відомості про який-небудь географічний пункт чи культурно-освітній заклад (захід), розміщені в зручному для проходження або огляду порядку.

Регіональний бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, виданий в певному регіоні і (або) відображає документи, які пов'язані з регіоном за походженням, змістом та іншими ознаками.

Регіональний каталог — бібліотечний каталог, що відображає літературу, що відноситься за своїм змістом до певного регіону, і організований в систематичному або предметному порядку.

Рекомендаційний бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, рекомендований читачам, що відбиває документи, відібрані по відповідним змістовним і якісним критеріям.

Релевантність - міра відповідності отриманого результату бажаному. В термінах пошуку — це міра відповідності результатів пошуку завданню поставленому в пошуковому запиті. Визначає, наскільки повно той або інший документ відповідає критеріям, вказаним в запиті користувача.

Рекламне видання - видання, що містить відомості про вироби, послуги, заходи у привабливій формі з метою створення попиту на них

Репринт (англ. to reprint - передруковувати, перевидавати) - видання, випуск якого здійснюється шляхом репродукування (сканування) сторінок книги, рукопису та інших обраних для відтворення джерел без зміни тексту, але і без відтворення особливостей матеріалів (паперу, палітурки) та друку (дефектів, виправлень, помилок) попереднього видання.

Реставрація документа — відновлення та (або) поліпшення експлуатаційних властивостей, а також форми і зовнішнього вигляду.

Ретроспективне бібліографічний посібник — бібліографічний посібник, що відбиває масив документів будь-якого історичного періоду.

Реферат — скорочений об'єктивний виклад змісту документа з основними фактографічними даними та висновками.

Реферативне видання — інформаційне видання, сукупності бібліографічних записів, що включають реферати.

Рубрикатор — друкований чи рукописний документ, текстом якого є перелік предметних рубрик.

Серіальне видання — видання, що виходить у плинні часу, тривалість якого заздалегідь не визначена, як правило, нумерованими і (чи) датованими випусками (томами) з постійною спільною назвою.

Серія — серіальне видання, що включає сукупність томів, об'єднаних спільністю задуму, тематики, цільовим і читацьким призначенням, однотипово оформленні.

Систематична картотека статей — бібліографічна картотека, що відображає матеріали з періодичних видань, що продовжуються, збірників та організована відповідно до певної системою класифікації документів.

Систематичний каталог — бібліотечний каталог, в якому бібліографічні записи розташовуються за галузями знань у відповідності з певною системою класифікації документів.

Сканування документа - отримання цифрового зображення; оцифровка. Являє собою процес перетворення візуальної інформації у цифрову форму, яку можуть використовувати комп'ютери; один із способів поповнення бібліотечного фонду відсутніми документами; використовується у цілях збереження документів, що розширює можливості доступу до них.

Скринкастинг - запис з екрана монітора за допомогою спеціальних програм, коли глядач бачить на екрані всі переміщення курсору

Скріншот – (англ. screen - екран, зображення на екрані, кадр, вміст екрану; shot - знімок миттєвого стану) - знімок вмісту екрана монітора. Скріншоти дозволяють наочно проілюструвати роботу якої-небудь програми, розкрити послідовність дій, наприклад, при установці апаратного або програмного забезпечення. Скріншоти іноді просять надсилати у разі будь-яких збоїв виробники програмного забезпечення.

Словник — довідкове видання упорядкованого переліку мовних одиниць (слів, словосполучень, фраз, термінів, імен, знаків), доповнених відповідними довідковими даними.

Співавтор — особа або організація, що створили твір спільно з іншою особою (особами), або організацією (організаціями).

Стереотипне видання - перевидання, віддруковане зі стереотипів (копій оригіналів друкованих форм); перевидання без змін

Суспільно-політичний журнал — журнал, що містить статті та матеріали актуальної суспільно-політичної тематики, призначений для широких кіл читачів.

Таблиця авторських знаків - алфавітний перелік найбільш поширених початкових буквосполучень, пронумерованих арабськими цифрами від 11 до 99 (у двозначних таблицях) або від 111 до 999 (в тризначних таблицях). Призначена для визначення авторського знака, з якого починається бібліографічний запис. Авторський знак застосовується для розстановки в алфавітному порядку книг або каталожних карток.

Тираж — загальна кількість примірників видання, надрукованих протягом одного виробничого процесу.

Титульний лист — елемент документа, на якому поміщають заголовок видання, прізвище автора, назву видавництва, місце і дату видання.

Тези доповідей/повідомлень (з'їзду, симпозіуму, конференції та ін.) - науковий неперіодичний збірник, що містить опубліковані до початку конференції матеріали попереднього характеру (анотації, реферати доповідей). Являють собою коротко сформульовані положення доповіді, лекції, повідомлення. Головна відмінність тез від інших наукових текстів - малий обсяг (1-2 друкованих сторінок), в якому відображаються основні ідеї статті.

Тезаурус - (від грецьк. thesauros - скарби) словник, у якому слова, які належать до певних галузей знань, розташовані за тематичною ознакою і зазвичай мають приклади їх правильного використання в тексті

Тематичний бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, який відображає документи певної тематики, проблеми.

Тлумачний словник — мовний словник, що роз'яснюють значення слів якої-небудь мови, що дає їм граматичну і стилістичну характеристики, приклади вживання і інші відомості.

Універсальна бібліотека — бібліотека, яка задовольняє різноманітні читацькі потреби на основі фондів, сформованих без тематичних і типологічних обмежень.

Універсальне бібліографічне посібник — бібліографічний посібник, що відображає документи з усіх галузей знання.

Універсальна десяткова (децимальна) класифікація (УДК) - універсальна комбінаційна класифікаційна система, розроблена П. Отле і А. Лафонтена на основі таблиць Десяткової класифікації М. Дьюї. Найбільш потужна за змістом, зручна для використання завдяки своїм комбінаційним якостям і індексационній базі; центральною частиною УДК є основні таблиці, що охоплюють всю сукупність знання і побудовані за ієрархічним принципом поділу від загального до приватного з використанням цифрового десяткового коду. В бібліотеках

використовується як стандарт для систематизації творів друку, різних видів документів і організації картотек у багатьох країнах світу

УФД/Бібліотека — автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС) розроблена і підтримується ТОВ "Український фондочний дім" (Київ, Україна) з 1998 року. Система призначена для комплексної автоматизації бібліотеки, враховує всі основні виробничі цикли.

Фактографічна база даних — інформаційно-пошукова система, призначена для пошуку фактів чи відомостей про них.

Фільмотека — організація або служба (відділ бібліотеки), в обов'язок якої входить збір, зберігання та надання в розпорядження користувачів кінематографічних документів і відео програм.

Флешбук - презентація або знайомство з цікавими книгами за допомоги цитат, ілюстрацій, особистих переживань та іншої інформації про книгу.

Флешмоб (англ. flash mob - «натовп-спалах») - це заздалегідь спланована масова акція, організована через сучасні швидкодіючі засоби комунікації (в основному через інтернет), в якій велика група людей раптово з'являється в громадському місці, протягом декількох хвилин виконує заздалегідь обумовлені дії, які називаються сценарієм, і потім швидко розходить.

Фонд — упорядкована сукупність документів, відповідна завданням і профілем бібліотеки, інформаційного центру і призначена для використання та зберігання.

Фонотека — організація або служба (відділ бібліотеки), в обов'язок якої входить збір, зберігання та надання в розпорядження користувачів звукових документів.

Формат – спосіб розміщення і подачі даних на носії інформації.

Формування фонду – процеси, які забезпечують створення і розвиток бібліотечного фонду, а також можливості його використання і зберігання: комплектування, організація фонду, відбір непрофільних та застарілих документів.

Форум – програма для спілкування в Інтернеті.

Хронологічний каталог — бібліотечний каталог, в якому бібліографічні записи розташовуються по роках видання або першої публікації документів.

Цифрова книга, електронна книга - клас малогабаритних пристроїв, виконаних у вигляді планшета і призначених для читання різного роду творів друку (книг, спеціалізованих журналів і т. д.). Цифрові книги забезпечуються пристроями пам'яті, які забезпечують збереження обсягів даних, еквівалентних тисячі сторінок текстового матеріалу

Централізована бібліотечна система (ЦБС) — сукупність бібліотек, що є структурно-цілісне заклад, що функціонує на основі загального управління, єдиного штату, фонду, організаційного та технологічного єдності. ЦБС складається з центральної бібліотеки та бібліотек-філій.

Центральний каталог — бібліотечний каталог, що відображає фонди бібліотеки і всіх її філій.

Читач бібліотеки — особа, яка користується бібліотекою на підставі офіційної записи у встановлених документах.

Читаність – відносний (якісний) показник, що являє собою відношення книговидачі за певний період до кількості абонентів бібліотеки. Характеризує читацьку активність. Показує, яку кількість в середньому документів було видано одному користувачеві. Примітка. Ч = В:А, де Ч – читаність, В – книговидача, А – кількість користувачів.

Читальний зал — спеціально обладнане приміщення, призначене для обслуговування читачів творами друку та іншими документами в його межах.

Читацький каталог — бібліотечний каталог, наданий у розпорядження читачів.

Шифр зберігання документа — умовне позначення місця зберігання документа у вигляді сполучення літер і (або) цифрових знаків. Складається з класифікаційного індексу та авторського знака.

Штрих-код - спосіб маркування видань, при якому код або номер представляються у вигляді послідовності паралельних ліній різної ширини. Штрихові коди широко використовуються у бібліотечних технологіях для забезпечення ідентифікації одиниць зберігання фонду та читацьких квитків.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Нормативно-правові документи

1. ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 53 с.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р.
3. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №5461-17 від 12.12.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.
4. Про інформацію : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650; В ред. Закону №5029-17 від 10.08.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
5. Бібліографічний запис скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD): ДСТУ 7093:2009. – [Чинний від 2010.04.01]. – К. Держспоживстандарт України, 2009. – III, IV, 82 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи). – Текст рос.
6. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Чинний від 01.07.2007. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 48 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи ; Нац. стандарт України).
7. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80–2000, IDT): ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – [Чинний від 2008.04.01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 7 с. – (Система стандартів з інформації, бібл. та видавн. справи).
8. Базова
9. Библиографическая работа в библиотеке : организация и методика / О.П. Коршунов, Д.Я. Коготков, Э.К. Беспалова и др., под. ред. О.П. Коршунова. – М. : Кн. палата, 1990. – 255 с.
10. Власова Г.В. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посіб. / Г.В. Власова, В.І. Лутовинова, Л.І. Титова ; ДАКККіМ. – К., 2006. – 290 с.
11. Вохрышева М.Г. Библиографическая деятельность: структура и эффективность / М.Г. Вохрышева. – М. : Кн. палата, 1989. – 199 с.
12. Коршунов О.П. Библиографоведение. Основы теории и методологии : учеб. для студентов высш. учеб. заведений, обучающихся по спец. 071201 – Библ.-информ. деятельность / О.П. Коршунов, Т.Ф. Лиховид, Т.А. Новоженова ; под ред. О.П. Коршунова. – М. : Изд-во ФАИР, 2009. – 336 с.
13. Кушнарченко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М. Кушнарченко, В.К. Удалова. – К. : Знання, 2006. – 334 с.
14. Моргенштерн И.Г. Научная организация библиографического труда: учеб. пособие по спец. курсу / И.Г. Моргенштерн. – Челябинск, 1992. – 102 с.
15. Моргенштерн И.Г. Справочно-библиографическое обслуживание в библиотеках: науч.-практ. пособие. – М. : Либерей, 1999. – 79 с.
16. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна

характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с

17. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 “Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.” / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

18. Абдуллаева А.Т. Библиографы как посредники в формировании информационной культуры читателей / А.Т. Абдуллаева // Библиография. – 2013. – №3. – С. 30-34.

19. Андреева Н.Е. Нормативные показатели деятельности виртуальных справочных служб библиотек / Н.Е. Андреева, С.С. Смиреннова // Библиография. – 2013. – № 2. – С. 21-25.

20. Архіпова І. Імідж бібліографа довідкової служби / І. Архіпова, Н. Мойсеєнко // Наук. пр. НБУВ. – К., 2003. – Вип. 11. – С. 177-183.

21. Бакан С. Довідково-інформаційне обслуговування : еволюція в часі / С. Бакан // Бібліотека і книга у контексті часу : зб. наук. ст. [І] Міжнар. наук.-практ. конф., 11–13 трав. 2006 р., м. Київ / НПУ. – К., 2006. – С. 10-20.

22. Бібліографічні видання публічної бібліотеки: різновиди та методика створення : (метод. поради) / Київ. публ. б-ка ім. Лесі Українки ; підгот. : О.І. Романюк, Т.В. Орлова. – К., 2006. – 14 с.

23. Вальдовська Г. Методологічний аспект підготовки бібліографічних покажчиків / Г. Вальдовська, І. Бірюкова // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С. 20–21.

24. Варюхина Л. Виртуальная справочно-информационная служба как новая услуга публичных библиотек Украины / Л. Варюхина // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С. 17-19.

25. Васюк О.В. Методи вивчення інформаційних потреб / О.В. Васюк // Вісн. Книжк. палати. – 2002. – № 9. – С. 29-31.

26. Вернигора Н.М. Бібліографія та бібліографічна діяльність : [визначення термінів, історія та класиф. бібліогр.] / Н.М. Вернигора // Шк. б-ка.– 2009. – № 10. – С. 25-30.

27. Видання наукової літератури у вузі : методичні рекомендації для науковців /укладачі: К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : РВВ МДУ, 2017. – 113

28. Войченко І. Книжкові виставки НБУВ як складова науково-інформаційної діяльності бібліотеки : історія та сучасні тенденції / І. Войченко, І. Прокошина // Наук. пр. НБУВ. – К., 2005. – Вип. 14. – С. 362-369.

29. Ворошилов О. Вивчення запитів користувачів як складова забезпечення повнішого задоволення їхніх інформаційних потреб / О. Ворошилов // Наук. пр. НБУВ. – К., 2007. – Вип. 18. – С. 26-31.

30. Добко Т. Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу та соціальних сервісів Веб 2.0 / Т. Добко, І. Антоненко, Н. Мойсеєнко // Бібл. вісн. – 2014. – № 4. – С. 12-21.

31. Добко Т. Використання електронних інформаційних ресурсів у довідково-бібліографічному обслуговуванні / Т. Добко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 6. – С. 25-28.

32. Добко Т. Довідково-бібліографічне обслуговування в електронну еру

: розвиток навігаторської функції / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2003. – № 1. – С. 2-6.

33. Добко Т. Платні довідково-бібліографічні послуги бібліотек: історія і сучасність / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2013. – № 1. – С. 19–28.

34. Добко Т.В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практич. посіб. / Т.В. Добко, М.А. Чиж, О.М. Василенко ; НАН України, НБУВ ; наук. ред. В. М. Горовий. – К., 2004. – 90 с.

35. Довгань О. Функціонування інформації в контексті діяльності служби «Віртуальна бібліографічна довідка» – об'єднаного проекту освітянських бібліотек / О. Довгань // Вісн. Книжк. палати. – 2013. – №2. – С. 21-24.

36. Дьяконова Е.М. Библиография и библиограф в информационном обществе / Е.М. Дьяконова // Библиография. – 2008. – №3. – С. 97-100.

37. Загуменна В.В. Інноваційні форми інформаційно-бібліографічного обслуговування / В.В. Загуменна // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали IV Міжнар. наук.-практик. конф., м. Київ, 21–23 трав. 2007 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, ДАКККіМ. – К., 2007. – С. 112–114.

38. Захарова І.В. Поняття про інформаційну продукцію. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посібник/ І.В. Захарова, Л.Я. Філіпова.-К.: Центр учбової літератури, 2013.-С. 124-138.

39. Звидрина М.П. Анализ и синтез информации при подготовке ретроспективного указателя / М.П. Звидрина // Библиография. – 2013. – № 5. – С. 40-44.

40. Зотова В. Методичні підходи до інформаційно-бібліографічного обслуговування читачів у режимі «запит – відповідь» / В. Зотова // Історія освітянських бібліотек України : наук. зб. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – К., 2006. – С. 83-88.

41. Кириченко Л. Добір матеріалу до державних бібліографічних покажчиків України «Літописів» / Л. Кириченко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 8. – С. 11-12.

42. Колупаєва О.В. Ресурсне забезпечення бібліографічної діяльності : [труд., матеріал.-техн., фінанс., інформ. та організац. ресурси, що забезпечують технологію бібліогр. діяльн.] / О.В. Колупаєва // Вісн. ХДАК. – Х., 2007. – Вип. 21. – С. 162-169.

43. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. – К. : Книжк. палата України, 1998. – 115 с.

44. Коршунов О.П. Библиографическое образование: to be or not to be / О.П. Коршунов // Мир библиогр. – 1998. – № 1. – С. 96-97.

45. Левин Г.Л. Библиографические ресурсы библиотеки/ Г.Л. Левин//Библиография.- – 2010. – №5. – С. 16-27.

46. Леонов В.П. О личности и мастерстве библиографа / В.П. Леонов // Мир библиогр. – 2008. – №1. – С. 2-5.

47. Лобузін К.В. Електронне середовище як засіб формування комплексних бібліографічних ресурсів національної бібліотеки/ К.В. Лобузін// Вісник Львівського університету. Серія «Книгознавство,

- бібліотекознавство та інформаційні технології». – 2012. – Вип.7.– С. 254-260.
48. Лобузiна К.В. Інформаційні технології у створенні національних бібліографічних ресурсів/ К.В. Лобузiна//Бiбл. Вісник. – 2013.-№1. – С. 9-15.
49. Маммадов А.М. Библиографическая деятельность Президентской библиотеки Азербайджана/ А.М. Маммадов // Библиография. – 2014. – № 2. – С. 66-76.
50. Моргенштерн И.Г. Библиограф в информационном обществе: Профессиональный кодекс библиографа // Библиография. – 1992. – № 5/6. – С. 3-10.
51. Остапчук Ю.А. Визначення понять «віртуальний довідково-бібліографічний апарат» й «електронний довідково-бібліографічний апарат» бібліотеки / Ю.А. Остапчук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2010. – Вип. 27. – С. 200-206.
52. Остапчук Ю.А. Обґрунтування терміну «довідково-бібліографічного апарату бібліотеки» / Ю.А. Остапчук // Бiбл. вісн. – 2009. – № 4. – С. 33-37.
53. Остапчук Ю.А. Поняття «довідково-бібліографічний апарат» та його місце в бібліотеці як системі / Ю. А. Остапчук // Вісн. Книжк. палати. – 2008. –№ 10. – С. 12-15.
54. Остапчук Ю.А. Роль електронної комунікації в інформаційному суспільстві/ Ю. А. Остапчук //Вісник Книжкової палати.-2016.-№ 5.-С. 38-40.
55. Остапчук Ю.А. Термінологічні питання бібліографічних апаратів бібліотек / Ю.А. Остапчук // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, КНУКіМ, Ін-т держ. упр. та інформ. діяльн. – К., 2010. – Вип. 4. – С. 118-130.
56. Пономаренко Л.О. Створення та розвиток інтегрованого галузевого інформаційно-бібліографічного ресурсу в провідних бібліотеках МОН України і НАПН України в сучасних умовах/ Л.О.Пономаренко //Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія: наук. Журнал. – Київ, 2015. – №1. – С.57-64.
57. Прилипко Т.А. Инновационные технологии в работе научно-библиографического отдела Национальной исторической библиотеки Украины/ Т.А. Прилипко, К.Г. Таранюк-Русановский, Л.З. Рудзский// Научные и технические библиотеки. – 20132. – №3. – С. 65-72.
58. Прокопенко Л.С. Методика пошуку літератури / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2005. – №4. – С. 51-58.
59. Рева Л. Флагмани нашого життя : [про професію бібліотекаря-бібліографа] / Л. Рева // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 8. – С. 13-14.
60. Рева Н. Професія – бібліограф / Н. Рева, Л. Рева // Бiбл. планета. – 2004. – № 3. – С. 33-34.
61. Романуха З. Термінологія довідково-бібліографічного обслуговування/ З. Романуха, Г.Ю.Швецова-Водка//Вісник Книжкової палати. – 2015. – №9. – С. 16-19
62. Романуха З. Термінологія бібліографічного інформування/ З. Романуха, Г.Ю.Швецова-Водка//Бібліотечний вісник. – 2016. – №1. – С. 46-51.
63. Савина И.А. Библиографический язык в современном обществе / И.А.

Савина // Библиография. – 2008. – №2. – С. 24-27.

64. Свіркова Л. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів: нові тенденції і проблеми / Л. Свіркова // Бібл. форум України. – 2008. – № 1. – С. 22-25.

65. Створення навчально-методичної літератури: методичні рекомендації для викладачів / укладач: М.В. Бабіля; Відповідальна за випуск Мовчан К.М. – Мукачєво : МДУ, 2016. – 45 с.

66. Семенюк С. Професійні якості бібліографа та їх вплив на процеси переробки інформації в бібліотеці / С. Семенюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – К., 2001. – Вип. 6. – С. 463-470.

67. Создание библиографических указателей и справочников: информационные ресурсы и методы поиска : метод. пособие / ОГНБ им. А.М. Горького ; [авт.-сост. И.Э. Рикун]. – Одесса, 2005. – 95 с.

68. Соколов А.В. Интеллигентность в мире библиографии / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2006. – №2. – С. 8-11.

70. Справочник библиографа / науч. ред. А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – 3-е изд., доп. – СПб. : Профессия, 2005. – 528 с.

71. Сугак Д.Б. Исчезающая профессия? / Д.Б. Сугак // Мир библиогр. – 2010. – №6. – С. 9-12.

72. Тараненко Л.Г. Эволюция методики библиографического поиска / Л.Г. Тараненко // Документознаство. Бібліотекознаство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 16–18 трав. 2006 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, ДАКККіМ. – К., 2006. – С. 109-111.

73. Трачук Л. Віртуальна виставка чи віртуальний бібліографічний посібник / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2008. – Вип. 22. – С. 180-189.

74. Трачук Л. Віртуальне довідково-бібліографічне обслуговування в українських бібліотеках / Л. Трачук // Вісн. Книжк. палати. – 2006. – № 8. – С. 16-18.

75. Трачук Л. Форми масового електронного бібліографічного інформування споживачів / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – К., 2010. – Вип. 28. – С. 149-157.

76. Фокеев В. А. Библиографическая деятельность: экспликация понятия Мир библиогр. – 2003. – № 5. – С. 9-12.

77. Чачко А.С. Библиотечный специалист: особенности труда и профессионализации / А.С. Чачко. – К. : Наук. думка, 1986. – 192 с.

78. Шалиганова А. Віртуальна довідкова служба в публічних бібліотеках України : напрями розвитку / А. Шалиганова // Бібл. форум України. – 2006. – № 2. – С. 16-18.

79. Швалб М. Створення бібліографічних посібників- основний напрям діяльності Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна/ М. Швалб, В. Грамма, С. Глибицька// Бібліотечний вісник.-2013.-№3.-С. 30-35

80. Швецова-Водка Г.М. Загальне бібліографознаство. Бібліографічні ресурси України: навч. посібн./ Г.М. Швецова-Водка.-К.:Кондор-Видавництво, 2017.-220с.

81. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика

бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495

82. Швецова-Водка Г.М. Науково-допоміжна бібліографія в діяльності універсальних бібліотек всеукраїнського рівня національної системи НТІ України / Г.М. Швецова-Водка ; // Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації.-2017.-Вип. 50.-С. 112-123

83. Швецова-Водка Г.М. Рекомендаційна бібліографія в Україні на початку ХХІ ст./ Г.М. Швецова-Водка//Бібліотечний вісник.-2017.-№1.-С. 11-16

Список використаних джерел

1. Праці викладачів Мукачівського державного університету (бібліографічний покажчик) / уклад.: Л.І. Сливка, Н.І. Гульпа; відпов. за вип. К.М. Мовчан. – випуск присвячено 20-річному ювілею МДУ. – Мукачево : МДУ, 2015. – 98 с.

2. Гоблик Володимир Васильович : бібліографічний покажчик / уклад. К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2016. – 20 с.

3. Бібліографічний опис документів: навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.

4. Бібліографічний опис. Бібліографічне посилання: особливості застосування при написанні наукових робіт : методичні рекомендації для науковців / укладачі: К.М. Мовчан, Л.І. Сливка. – Мукачево : НБ МДУ, 2017. – 55 с.

5. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації : практичний посібник / укладач І.Г. Лобановська. – К. : Ліра-К, 2019. – 105 с.

6. Визначення індексів УДК для наукових документів : методичні рекомендації / укладачі В.М. Муравйова, М.Й. Ахвердова, Ю.О. Набхан. – К. : Книжна палата України, 2015. – 36 с.

7. Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : збірник / наук. ред.: Т.В. Добко, І.Г. Лобановська ; редкол.: Л.Д. Березівська (голова), С.М. Зозуля (заст. голови), Т.В. Філімонова, Л.І. Страйгородська, Л.І. Самчук. – К., 2016. – 181 с.

8. Білуха, М. Т. Методологія наукових досліджень : Допущено МОНУ як підручник для студ. ВНЗ / М. Т. Білуха. – К : АБУ, 2002. – 480 с.

9. Боженко, О. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах: методичні рекомендації / О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. – К. : УБА, 2016. – 117 с.

10. Васильченко, М.П. та ін. Бібліотечні фонди: посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.

11. Вергун, А. Р. Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат : інформаційний огляд / А. Р. Вергун, Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова. – К. : УБА, 2016. – 36 с.

12. Карпенко, О. В. Управлінський облік: методика викладання у вищій школі : Навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / О. В. Карпенко. – К : Центр учбової літератури, 2007. – 244 с.

13. Кушнарченко, Н. М. Бібліотечне краєзнавство : Підручник. Затв. МОНУ / Н. М. Кушнарченко. – К. : Знання, 2007. – 502 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

14. Кушнарченко, Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарченко, В. К. Удалова. – Київ : Вікар, 2003. – 328 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

15. Світельник, І. Інформаційна культура студента : навчальний посібник. Реком. МОН молодьспорт України / І. Світельник. – К. : Кондор, 2012. – 182 с.

16. Шаравара, Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навчальний посібник для аспірантів / Т. О. Шаравара. – К. : Ліра-К, 2016. – 256 с.

17. **Швецова-Водка, Г. М.** Вступ до бібліографознавства: навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.

18. **Швецова-Водка, Г. М.** Вступ до бібліографознавства : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Кондор, 2004. – 216 с.

19. **Шипота, Г. Є.** Бібліографічна діяльність : практикум / Г. Є. Шипота. – К. : Ліра-К, 2017. – 176 с.

20. Бібліографічна діяльність: методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укладач К.М. Мовчан. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

21. Інформація грамотність користувачів бібліотеки [Текст] : методичні рекомендації для викладачів та студентів МДУ / укладач К.М. Мовчан, М.В. Бабіля. – Мукачево : МДУ, 2020. – 22 с.

Електронні ресурси бібліотеки:

1. **Бібліографічний опис документів [Електронний ресурс]** : навчальний посібник / упорядники: Н. Г. Духновська, А. С. Близнюк. – Житомир, 2006. – 60 с.

1. **Боженко, О.** Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах [Електронний ресурс]: методичні рекомендації / О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. – К. : УБА, 2016. – 117 с.

2. **Васильченко, М.П. та ін.** Бібліотечні фонди [Електронний ресурс] : посібник / М.П. та ін. Васильченко. – Харків : Основа, 1993. – 152 с.

3. **Вергун, А. Р.** Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат : інформаційний огляд / А. Р. Вергун, Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова. – К. : УБА, 2016. – 36 с. – [+електронний ресурс].

4. **Швецова-Водка, Г. М.** Вступ до бібліографознавства [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів напрямку 6.020102 "Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство" / Г. М. Швецова-Водка. – Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2011. – 231 с.

Електронні ресурси віддаленого доступу:

1. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Режим доступу: <http://www.libraryforum.info/archive>

2. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/bdi/issue/archive>

3. Електронні ресурси читальної зали НБ МДУ .– Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/cul-online/>

4. Інституційний репозитарій МДУ.– Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/>

Навчально-методичне видання

БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Методичні рекомендації

Укладач Мовчан К.М.

Тираж 10 прим.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 29

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>